

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Samospráva, hospodaření a rozvoj obce Zdiby

Tomáš Gryc

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tomáš Gryc

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Samospráva, hospodaření a rozvoj obce Zdiby

Název anglicky

Local government, economy and development of the municipality Zdiby

---

Cíle práce

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy, hospodaření a rozvoje obce Zdiby (okres Praha-východ). Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce. 2. Analyzovat rozpočtové hospodaření obce porovnat ho s podobnými municipalitami v okolí Prahy. 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozpočtu a rozvoje obce.

Metodika

Práce bude postavena jako případová studie vybrané obce. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Zdoby, rozvoj, investice, rozpočet obce, samospráva

Doporučené zdroje informací

- Bernard, J. (ed.). Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010.
- Bernard, J. (ed.). Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2011.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101.
- Kopřiva, R.; Čopík, J.; Čmejrek, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Sociologia č. 5, 2017, s. 482-506.
- Kruntorádová, I. Politické aspekty financování českých měst. Praha: Karolinum, 2015.
- Provaníková, R. Financování měst, obcí a regionů. Praha: Grada Publishing, 2015.
- Swianiewicz, P. An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe. Local Government Studies č. 2, 2014, s. 292-311.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 6. 3. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 11. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Samospráva, hospodaření a rozvoj obce Zdiby" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2022

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval panu Ing. Janu Čopíkovi Ph. D. za odborné vedení mé bakalářské práce a vstřícný přístup. Dále bych chtěl poděkovat paní starostce obce Zdiby JUDr. Evě Slavíkové za ochotu a poskytnutí veškerých potřebných materiálů.

Samospráva, hospodaření a rozvoj obce Zdiby

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou hospodaření, rozvoje a financování obcí v okolí Prahy.

Práce je rozdělena na dvě části, část Teoretická východiska a Analytická část. První část popisuje veřejnou správu, obec a její orgány, hospodaření, rozpočet, financování a další ukazatele v teoretické rovině.

Navazující praktická část se zaměřuje na porovnání obce Zdiby s několika vybranými srovnatelnými obcemi v okolí Prahy ve Středočeském kraji. K porovnání dat se využívají především metody komparace a analýzy. Dále je popsán rozpočtový proces a dotační problematika obce Zdiby.

Klíčová slova: Zdiby, rozvoj, investice, rozpočet obce, samospráva

Local government, economy and development of the municipality Zdiby

Abstract

This bachelor thesis deals with the issues of management, development and financing of municipalities around Prague.

Thesis is divided into two parts, the part Theoretical background and Analytical part. The first part describes public administration, the municipality and their authorities, management, budget, financing and other indicators in a theoretical level.

The following practical part focuses on the comparison of the municipality Zdiby with several selected comparable municipalities in the vicinity of Prague in the Central Bohemian Region. The methods of comparison and analysis are mainly used to compare the data. The budget process and subsidy issues of the municipality Zdiby are also described.

Keywords: Zdiby, development, investment, municipal budget, local government

Obsah

Úvod	11
Cíl práce a metodika.....	12
1.1 Veřejná správa a její členění	14
1.2 Vymezení venkovských sídel.....	14
1.3 Definice obce	15
1.4 Funkce obce	15
1.5 Základní znaky obce	15
1.5.1 Území.....	15
1.5.2 Občané obce.....	16
1.5.3 Působnost.....	16
1.6 Orgány obce	17
1.6.1 Zastupitelstvo.....	17
1.6.2 Rada	18
1.6.3 Starosta.....	18
1.6.4 Obecní úřad.....	18
1.7 Fiskální federalismus	18
1.8 Rozpočtové určení daní (RUD).....	20
1.9 Rozpočet a rozpočtový proces	20
1.10 Definice a struktura územního rozpočtu	20
1.10.1 Běžný rozpočet	20
1.10.2 Kapitálový rozpočet.....	21
1.10.3 Rozpočtový proces.....	21
1.11 Financování obcí	22
1.12 Příjmy obce	22
1.12.1 Daňové příjmy	23
1.12.2 Nedaňové příjmy.....	23
1.12.3 Peněžní transfery a dotace	24
1.12.4 Úvěry a půjčky	24
1.13 Výdaje obce.....	25
1.14 Majetek a hospodaření obcí	25
1.15 Nástroje pro rozvoj obce	26
Analytická část	27
2.1 Porovnání vybraných obcí ve Středočeském kraji	27
2.1.1 Porovnání obcí podle počtu obyvatel.....	28
2.1.2 Porovnání podle příjmů a výdajů na obyvatele	29
2.1.3 Detailní rozbor investičních příjmů a výdajů pro obce Zdiby a Líbeznice35	

2.1.4	Sumární porovnání Investičních příjmů a výdajů na obyvatele sledovaných obcí za období 2010-2021	41
2.1.5	Kumulace mandátů v komunální politice	42
Obec Zdiby	.....	44
2.2	Charakteristika obce Zdiby	44
2.3	Ekonomické subjekty a trh práce v obci	45
2.4	Zdravotnictví a sociální oblast	46
2.5	Technická infrastruktura	46
2.6	Dopravní infrastruktura a obslužnost	47
2.7	Kulturní a spolkový život v obci	47
2.8	Orgány obce a rozhodovací rozpočtový proces v obci Zdiby	48
2.9	Dotace v obci Zdiby a dotační systém	48
Zhodnocení a závěr	.....	50
Seznam použitých zdrojů	.....	51
Přílohy	.....	54

Seznam obrázků

Obrázek 1	Dělení veřejné správy	14
Obrázek 2	Kombinovaný model fiskálního federalismu.....	19
Obrázek 3	Kombinovaný model fiskálního federalismu s decentralizačními prvky	19
Obrázek 4	Schéma běžného rozpočtu	21
Obrázek 5	Schéma kapitálového rozpočtu	21
Obrázek 6	Jednotlivé fáze rozpočtového procesu	22
Obrázek 7	Dělení rozpočtových příjmů	23
Obrázek 8	Typologie dotací	24
Obrázek 9	Dělení rozpočtových výdajů	25
Obrázek 10	Fotky ČOV Zdiby	37
Obrázek 11	Fotky ZŠ Zdiby, Nástavba ZŠ na MŠ	37
Obrázek 12	Areál ZŠ, ZUŠ Líbeznice	39
Obrázek 13	Fotky ZŠ a ZUŠ v Líbeznicích.....	40
Obrázek 14	Fotka tělocvičny a MSC v Líbeznicích	40

Seznam tabulek

Tabulka 1	Počet členů v zastupitelstvu dle počtu obyvatel	17
Tabulka 2	Plnění rozpočtu (%) obcí v letech 2010-2021	30
Tabulka 3	Realizované projekty obce Zdiby v letech 2017-2022	36
Tabulka 4	Investiční přijaté transfery Kč/na obyvatele	41
Tabulka 5	Investiční nákupy a související výdaje Kč/na obyvatele	41
Tabulka 6	Vývoj investičních příjmů a výdajů v letech 2010-2021- po letech	42
Tabulka 7	Využití pozemků na území obce Zdiby	44
Tabulka 8	Struktura podnikatelských subjektů podle oboru činnosti.....	45
Tabulka 9	Finanční dary a podpora spolků obce Zdiby na rok 2022.....	47

Seznam grafů

Graf 1	Vývoj počtu obyvatel v porovnávaných obcích 2010-2021	28
Graf 2	Vývoj celkových příjmů na obyvatele ve vybraných obcích 2010-2021	29
Graf 3	Vývoj celkových výdajů na obyvatele ve vybraných obcích 2010-2021	29
Graf 4	Sumární porovnání příjmů/výdajů 2010-2021 Kč/obyv.	30
Graf 5	Běžné výdaje na obyvatele ve vybraných obcích za období 2010-2021	31
Graf 6	Porovnání běžných výdajů 2010-2021 celkem v obcích Sadská a Zdiby	32
Graf 7	Vývoje vybraných typů příjmů na obyvatele za období 2010-2021	33
Graf 8	Vývoje vybraných typů příjmů na obyvatele za období 2010-2021	33
Graf 9	Vývoje vybraných typů příjmů na obyvatele za období 2010-2021	34
Graf 10	Vývoje kapitálových investičních výdajů na obyvatele v obcích 2010-2021 ..	34
Graf 11	Přijaté transfery obce Zdiby v období 2010-2021	35
Graf 12	Kapitálové výdaje obce Zdiby v období 2010-2021	35
Graf 13	Rozložení zdrojů financování ve Zdibech v letech 2017-2022	37
Graf 14	Přijaté transfery obce Líbeznice v období 2010-2021	38
Graf 15	Kapitálové výdaje obce Líbeznice v období 2010-2021	38
Graf 16	Sumární porovnání Investičních příjmů a výdajů obcí v letech 2010-2021	41
Graf 17	Rozložení podniků v obci v procentech	46

Seznam použitých zkratk

apod. = a podobně

č. = číslo

ČOV = čistička odpadních vod

ČSK = Česká stomatologická komora

DPH = daň z přidané hodnoty

IROP = Integrovaný regionální operační program

LAU = Local administrative unit = místní správní jednotka

MSC = multifunkční společenské centrum

MŠ = mateřská škola

NUTS = Nomenclature des Unites Territoriales Statistique

ORP = obec s rozšířenou působností

OÚ = obecní úřad

Pozn. = poznámka

RUD = rozpočtové určení daní

s. = strana

Sb. = sbírka

tj. = to jest

ZŠ = základní škola

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou místní samosprávy, hospodařením a rozvojem konkrétní obce Zdiby (okres Praha-východ). Tuto obec jsem si vybral proto, že v ní žiji od narození a o dění v obci se zajímám. Na tématu mne mimo jiné láká možnost dozvědět se o obci něco více, než je běžné. Mám na mysli třeba možnost promluvit si osobně se starostkou nejen o tématech této práce, což by jinak nebylo asi možné. Jako každý občan vidím, že v obci probíhají různé projekty, které samozřejmě musí být zafinancovány. Tato problematika mne začala více zajímat během studia mého oboru na ČZU. Zajímavé bude pro mne osobně i srovnání hospodaření obce s podobnými municipalitami, zejména obcí Líbeznice a se sousedním městem Klecany.

Práce je rozdělena na dvě části, část Teoretická východiska a Analytická část. První část popisuje veřejnou správu, obec a její orgány, hospodaření, rozpočet, financování a další ukazatele v teoretické rovině.

Navazující praktická část se zaměřuje na porovnání obce Zdiby s několika vybranými srovnatelnými obcemi v okolí Prahy ve Středočeském kraji. K porovnání se využívají především metody komparace a analýzy ze získaných dat. Elektronická data jsou získána jednak z veřejných informačních zdrojů (zejména Portál Monitor-kompletní přehled veřejných financí, webové stránky a zpravodaje obcí). Takto bylo získáno velké množství kvantitativních dat. Například jen pro účely porovnávání dat z Monitoru byla vytvořena excelová databáze, která v části výdajů obcí dosahuje počtu 20 000 řádků. Velmi cenná jsou však kvalitativní data, získaná osobně z rozhovorů se starostkou obce Zdiby. Tam jde nejen o informace, ale také o názory, které nelze nikde „vyčíst“.

Jedním cílem praktické části je zjistit, jak si obec Zdiby stojí ve srovnání s ostatními vybranými obcemi, zejména co se týká získávání dotací, z jakých zdrojů, a jejich využívání na konkrétní investiční projekty obce.

Dalšími cíli je vytvořit shrnutí hlavních socioekonomických ukazatelů obce jako případovou studii obce Zdiby a definovat charakter rozhodovacího procesu v oblasti rozpočtu a rozvoje obce.

Závěrem bych rád uvedl některé aspekty širšího rámce, do kterého moje práce zapadá:

Základní jednotkou veřejné správy a samosprávy v České republice je obec, jakožto základní územně samosprávný celek. Každá obec v ČR je součástí vyššího územně samosprávného celku, kraje. V České republice je 14 krajů, včetně hlavního města Prahy a 6 258 obcí. Dle zákona o obcích je hlavním posláním obcí zajištění všestranného rozvoje území a péče o potřeby svých občanů.

Hospodaření obcí je vázáno na rozpočet, který obce sestavují samostatně. Zastupitelstvo obce v čele se starostou rozhoduje o využití finančních prostředků, které mají k dispozici a rozhodují o plánovaných investicích do rozvoje obce. Finanční zdroje pro rozvoj hledají obce také v různých dotačních programech (Národní či Evropské).

Větší efektivnosti hospodaření obcí je dosahováno kontrolou a monitoringem ze strany Ministerstva financí ČR.

Cíl práce a metodika

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy, hospodaření a rozvoj obce Zdiby (okres Praha-východ).

Zdiby jsou obec, ve které jsem se narodil a kde žiji, takže mne přirozeně zajímá nejen rozvoj obce, ale i ekonomická hlediska a rozpočtová politika obce. Zajímavá je poloha Zdib, jako první obec za Prahou směrem na Ústí nad Labem. Z hlediska rozlohy a počtu obyvatel jde o větší obec s více jak 3 000 obyvateli.

Cílem práce je v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce.
2. Analyzovat rozpočtové hospodaření obce porovnat ho s podobnými municipalitami v okolí Prahy ve Středočeském kraji.
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozpočtu a rozvoje obce.

Pro porovnávání reálných dat byly kromě obce Zdiby vybrány jako objekty komparace další tři obce a dvě města se srovnatelným počtem obyvatel ze Středočeského kraje, celkem tedy šest sídel: Zdiby, Klecany, Líbeznice, Jirny, Sadská a Dolní Břežany.

Výzkumné otázky:

- Chtějí obce, aby se národní dotace staly spíše (či z většiny) součástí rozpočtového určení daní?
- Pomáhá obci, že je starosta současně zvolen v krajských funkcích či parlamentu (kumulace funkcí)?
- Dopad (vliv) městského a venkovského pojetí života na obec blízko Prahy?

Metodika:

Práce je psána jako případová studie vybrané obce Zdiby. Ke sběru dat byly využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů (knižní publikace, zpravodaje a webové stránky porovnávaných měst a obcí uvedené v Seznamu použitých zdrojů) a dotazování, vedená formou rozhovorů se starostkou obce Zdiby konaná 18. 6. 2021 a 17. 2. 2022. Otázky k rozhovorům jsou součástí přílohy této práce. Dále jsou využity standardní metodologické postupy, především metody analýzy a komparace. Elektronická data jsou získána jednak z veřejných informačních zdrojů (zejména Portál Monitor-kompletní přehled veřejných financí, webové stránky a zpravodaje obcí). Takto bylo získáno velké množství kvantitativních dat, jak pro příjmy, tak pro výdaje. Data byla přírůstkově kopírována do samostatných listů excelového sešitu. Každý řádek byl doplněn atributy pro příslušnou obec a vybrané období (rok). Výsledná databáze má v listu Výdaje téměř 20 000 řádků. Vhodným filtrováním pak byly vytvořeny sestavy, jako zdroj pro grafy a dílčí tabulky, uvedené v této práci.

Stručný popis a důvody výběru jednotlivých obcí ke komparaci:

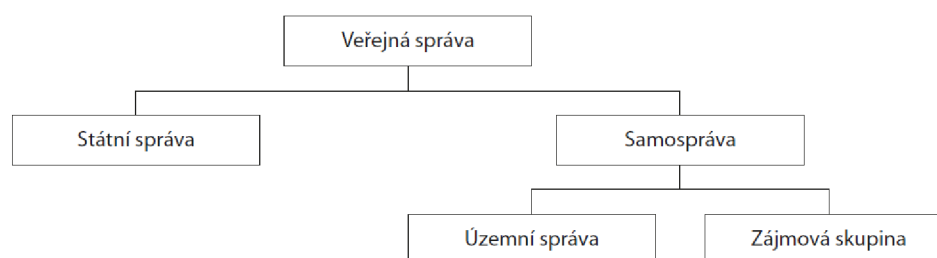
- Město Klecany (okres Praha-východ)
Klecany jsou město, které se Zdiby těsně sousedí, jedná se prakticky o propojenou aglomeraci. Proto mne zajímá, jaké rozdíly v hospodaření jsou mezi Klecany a Zdiby.
- Obec Líbeznice (okres Praha-východ)
Nedaleká obec od Zdib, směrem na Mělník. Jelikož do Líbeznic občas jezdím, všiml jsem si velkého investičního rozvoje obce v posledních letech. Vyrůstly tam architektonicky nápadité školní a sportovní stavby, takže mne zajímá zdroj jejich financování. Je obecně známo, že dlouholetý starosta byl/je současně i v krajských funkcích či parlamentu.
- Obec Jirny (okres Praha-východ)
Obec leží blízko Prahy, při dopravní komunikaci Praha-Poděbrady. Zajímá mne porovnání s následujícím vybraným sídlem, které leží na stejné dopravní komunikaci, pouze je dále od Prahy a má statut města.
- Město Sadská (okres Nymburk)
Je město ležící na půli cesty mezi Prahou a Poděbrady, trochu blíže má do Nymburka. Výběr viz předchozí odrážka.
- Obec Dolní Břežany (okres Praha-západ)
Zajímavě se rozvíjející obec. Tip do výběru mám od starostky Zdib.

Teoretická východiska

1.1 Veřejná správa a její členění

Struktura veřejné správy je v každé zemi odlišná, všechny země mají však některé znaky společné. Veřejná správa je organizovaný celek. Veřejnou správu lze dle Provaníkové (Provaníková, 2015, s. 11) rozdělit na státní správu a samosprávu. Státní správu vykonává stát prostřednictvím souhrnu institucí, které vykonávají svoji činnost přímo nebo zprostředkovaně. (Provaníková, 2015, s. 11), (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 85). Státní správu vykonávají například ministerstva, která jsou ústředními orgány státní správy. Územní orgány státní správy mají jen místní působnost na určitém území, do této kategorie patří například finanční úřad či úřad práce. Samospráva vykonává své záležitosti samostatně (autonomním způsobem). Je uskutečňována jinými subjekty, než je stát, nepoužívá tedy státní moc. Samospráva se dle (obrázek 1) dělí na územní a zájmovou. Zájmovou skupinu (samosprávu) představují samosprávné organizace, které se zakládají na individuálním členství, její členové mají povinnost odvádět členské příspěvky. Do zájmové skupiny patří například ČSK – Česká stomatologická komora. Jednotlivé komory spolupracují s orgány státní správy. Do územní samosprávy řadíme obce (základní územní samosprávné celky, NUTS 5, LAU 2) a kraje (vyšší územní samosprávné celky, NUTS 3).

Obrázek 1 Dělení veřejné správy

Zdroj: Provaníková, 2015, s. 12

1.2 Vymezení venkovských sídel

Pro vymezení venkovských obcí se dle Čmejrk (Čmejrek, 2009, s. 9) užívají tři přístupy. První z nich je založen na kritériu počtu obyvatel daného sídla (obce). Zpravidla se za hranici oddělující venkovské obce a města pokládalo 2 000 obyvatel. Zákon o obcích však zvýšil tuto hranici na 3 000 obyvatel. V praxi se však může i lišit. Druhý přístup pokládá za venkov ta sídla, která nejsou městy. Třetí přístup je založen na hustotě zalidnění. Podle metodiky OECD¹ se za venkovské pokládají obce s hustotou zalidnění menší než 150 obyvatel na 1 km² (Čmejrek, 2009, s. 10). Tyto přístupy vymezení venkovských sídel jsou důležité pro sociologické výzkumy, zejména pro zpracování rozvojových programů a pro rozhodování orgánů, které zajišťují rozvoj daného území. (Čmejrek, 2009, s. 11)

¹OECD = Organisation for Economic Co-operation and Development neboli Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Česká republika je členem od 21. prosince 1995

1.3 Definice obce

Právní základ obcí je vymezený v Ústavě České republiky. Právní postavení obcí upravuje zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, který nabyl účinnosti 1. 1. 2001. Dle § 1 je obec základním územně samosprávným společenstvím občanů. Obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Podle Pekové (Peková, 2004, s. 78) je obec základní územní jednotkou státu (Peková, 2004, s. 78). Každá obec v ČR je začleněna do správního vyššího územně samosprávného celku kraje. Zákon o obcích nahlíží na obec jako na veřejnoprávní korporaci, která má právo hospodařit s vlastním majetkem a sestavovat vlastní rozpočet obce. Obec vystupuje svým jménem v právních vztazích a nese vyplývající odpovědnost z těchto vztahů. V České republice mají obce statut právnické osoby. Každá obec má právní subjektivitu. Obec je tvořena vnitřní strukturou, do které lze zahrnout jednotlivé orgány obce a jejich pravomoci, působnost obce a jejich vzájemnou provázanost.

1.4 Funkce obce

Funkce obcí lze rozdělit z mnoha úhlů pohledů. Základní funkce dle Hrabalové (Hrabalová, 2004, s. 14), které obce ve společnosti plní jsou funkce obytná, pracovní a obslužná. Obytná funkce, převažuje v malých obcích, s růstem velikosti dochází ke zvětšování pestrosti sídelních funkcí. Pracovní funkce je odvozena od toho, že se v obci nacházejí organizace, které lidem nabízejí pracovní místa. Obslužná funkce souvisí s tím, že organizace, které jsou v obci nabízejí určité soukromé a veřejné statky nebo služby. Lidé zde mohou tyto statky a služby poptávat a využívat. (Hrabalová, 2004, s. 14)

Podle Balíka (Balík, 2009, s. 30–31) lze funkce obcí rozdělit na sedm funkcí mezi které se řadí funkce: Politická, Ekonomická, Sociální, Ekologická, Bezpečnostní, Infrastrukturní a Prognostická (Balík, 2009, s. 30–31).

Mezi politické funkce obcí lze zařadit volbu orgánů obcí nebo vyhlášení místního referenda. Do funkcí ekonomických řadíme hospodaření obce, sestavování rozpočtu nebo zřizování peněžních fondů. Mezi funkce sociální lze zařadit funkce které mají vztah ke kulturní oblasti nebo zdravotnické péči. Funkce ekologické zahrnují zajišťování čistoty obce, do této oblasti můžeme zařadit svoz komunálního odpadu a bioodpadu, jeho likvidaci nebo odvádění a čištění odpadních vod. Funkce bezpečnostní se vztahuje k ochraně obyvatel obce, zejména se jedná o zřizování obecní policie. Infrastrukturní funkce obce zahrnuje údržbu a provozování komunikací. Do funkcí prognostických zahrnujeme například schvalování programu rozvoje obce. (Balík, 2009, s. 30–31)

1.5 Základní znaky obce

Obec je v právním smyslu vymezena třemi základními znaky, mezi které patří území, občané a působnost (Peková, 2004, s. 79), (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 119).

1.5.1 Území

Dle § 18 zákona o obcích je každá část území České republiky součástí území některé obce. Každá obec se skládá z jednoho nebo z více katastrálních území. Území obce je vymezeno hranicemi obce. Zákon o obcích 128/2000 Sb. dále stanovuje možné změny

území obce, mezi které řadíme sloučení nebo připojení, na druhé straně je možné obce také oddělovat. Dohodu o sloučení obcí obce lze uzavřít na základě rozhodnutí zastupitelstev dotčených obcí, pokud není podán návrh na konání místního referenda. Pokud je podán návrh na konání, je k uzavření dohody nutné souhlasné rozhodnutí konaného referenda. Rozhodnutí svých zastupitelstev oznamují dotčené obce příslušnému krajskému úřadu. Nová obec může také vzniknout oddělením části obce. Dle § 21 část obce, která se chce oddělit, musí mít samostatné katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi. Po oddělení musí mít alespoň 1 000 občanů. S oddělením části obce musí vyslovit souhlas v místním referendu občané žijící na území té části obce. O oddělení části obce rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti na návrh obce na základě kladného výsledku místního referenda.

1.5.2 Občané obce

Občanem obce je podle § 16 zákona o obcích fyzická osoba, která má státní občanství České republiky a je v příslušné obci přihlášena k trvalému pobytu. Občané obce, kteří jsou starší 18 let nabývají řadu práv, která mohou uplatňovat. Každému občanovi obce je umožněno zúčastnit se veřejného zasedání zastupitelstva obce a vyjadřovat zde své názory ke konkrétní problematice. dále má občan právo volit a být volen do zastupitelstva obce, hlasovat v místním referendu nebo nahlížet do rozpočtu obce.

1.5.3 Působnost

Působnost obce lze rozdělit na dva základní druhy. Jedná se o působnost samostatnou (Hlava II. zákona o obcích) a přenesenou (Hlava III. zákona o obcích).

V samostatné působnosti mají obce právo spravovat své záležitosti samostatně, většinou se uskutečňují prostřednictvím volených orgánů, mezi které řadíme zastupitelstvo nebo radu obce. Může se ale také uskutečňovat přímým hlasováním obyvatel obce v místním referendu. Samostatnou působnost vykonává každá obec. Do samostatné působnosti obce dle zákona o obcích patří hospodaření obce, sestavování rozpočtů a závěrečných účtů obce či pořádání voleb do zastupitelstva.

V přenesené působnosti obce vykonávají státní správu jménem státu. Stát tedy deleguje tuto působnost na obce pomocí zákonů, ve kterých je stanovený rozsah působnosti. V rámci přenesené působnosti rozlišuje zákon o obcích několik kategorií (stupňů) obcí z hlediska rozsahu výkonu svěřené státní správy. Jedná se o:

- Obce I. stupně přenesené působnosti (základní rozsah) - do této kategorie patří každá obec v ČR
- Obce II. stupně přenesené působnosti – do této kategorie spadají obce s pověřenými obecními úřady
- Obce III. stupně přenesené působnosti – jedná se o obce s rozšířenou působností (ORP)

Poslední dvě kategorie upravuje zákon 314/2002 Sb. o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností, který nabyl účinnosti 1. 1. 2003.

1.6 Orgány obce

Obec jakožto veřejnoprávní korporace může navenek jednat jen prostřednictvím svých orgánů, respektive funkcionářů – fyzických osob (Balík, 2009, s. 67).

Dle článku 101 Ústavy ČR je obec spravována zastupitelstvem. V zákoně o obcích jsou orgány obce dále děleny na zastupitelstvo obce, radu obce, starostu, obecní úřad, zvláštní orgány a komise. Na řízení obce se mohou podílet i sami občané, a to buď přímo nebo nepřímo. Do přímého řízení obce občany spadá například práce v komisích nebo účast na veřejných zasedáních zastupitelstva obce. Nepřímo se občané mohou na řízení obce podílet prostřednictvím zvolených zastupitelů v zastupitelstvu obce.

1.6.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán. V samostatné působnosti obce má zastupitelstvo hlavní rozhodovací pravomoci. Jedná se o nejdůležitější orgán v rámci samostatné působnosti obce. Zvolení členové zastupitelstva volí ze svých řad členy rady obce. Zastupitelstvo se může usnášet pouze za přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů (Čmejrek, 2008, s. 37), (Balík, 2009, s. 71). Oznámení o konání zastupitelstva musí být zveřejněno vždy nejméně 7 dní před jeho konáním. Zasedání zastupitelstva je vždy veřejné. O průběhu zasedání se pořizuje nejpozději do 10 dnů po skončení zápis, který je uložen na obecním úřadě k nahlédnutí komukoli. (Koudelka, 2007, s. 186–193). Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce, a to v územním obvodu obce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta (Čmejrek, 2008, s. 37). Zastupitelstvu je například vyhrazeno schvalovat program rozvoje obce, rozpočet a závěrečný účet obce nebo rozhodování o vyhlášení místního referenda (Koudelka, 2007, s. 180-185)

Každý zastupitel má povinnost se zúčastnit zasedání zastupitelstva a dalších orgánů, ve kterých je členem. Dále má povinnost plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží a hájit zájmy občanů obce. (Koudelka, 2007, s. 179–180) V tabulce (tabulka 1) níže lze pozorovat intervaly počtu členů v zastupitelstvu obce závislé na počtu obyvatel obce.

Tabulka 1 Počet členů v zastupitelstvu dle počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů v zastupitelstvu
do 500	5 až 15
nad 500 do 3 000	7 až 15
nad 3 000 do 10 000	11 až 25
nad 10 000 do 50 000	15 až 35
nad 50 000 do 150 000	25 až 45
nad 150 000	35 až 55

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle § 68 odstavce 1 zákona 128/2000 Sb. o obcích

Zastupitelstvo obce zřizuje také výbory. Ze zákona o obcích je zastupitelstvo obce povinné zřídit finanční a kontrolní výbor. Pro místní části obce může také zřídit místní a osadní výbor. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, dále dodržování právních předpisů. Kontrolní výbor plní další kontrolní úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo obce (Balík, 2009, s. 78).

1.6.2 Rada

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti. Odpovídá z činnosti zastupitelstvu obce. Mezi členy rady obce patří starosta, místostarosta a dále všichni volení z řad členů zastupitelstva. Počet členů rady je vždy lichý. Zpravidla v rozmezí 5-11 členů, přičemž nesmí překročit jednu třetinu zastupitelstva (Balík, 2009, s. 72). Zákon nestanovuje periodu scházení rady, svolává ji starosta dle potřeby. Její schůze jsou na rozdíl od zastupitelstva neveřejné (Koudelka, 2007, s. 195–196).

Do působnosti rady obce patří například příprava návrhů pro jednání zastupitelstva nebo zabezpečení hospodaření obce podle schváleného rozpočtu (Koudelka, 2007, s. 197–199).

1.6.3 Starosta

Hlavou obce je starosta, který reprezentuje obec navenek. Za výkon své funkce je odpovědný zastupitelstvu obce. V době své nepřítomnosti je starosta zastupován místostarostou, který vykonává všechny úkoly, které ze zákona přísluší starostovi. Starosta a místostarosta volí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky (Čmejrek, 2008, s. 39). Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce. (Balík, 2009, s. 74-75)

1.6.4 Obecní úřad

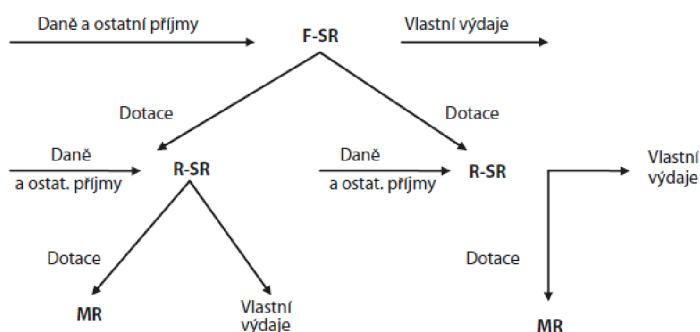
Obecní úřad je výkonným orgánem v samostatné i v přenesené působnosti obce. V oblasti samostatné působnosti plní úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo či rada obce, dále pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V oblasti přenesené působnosti vykonává obecní úřad státní správu. Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a tajemník, je-li tato funkce zřízena a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu (Čmejrek, 2008, s. 39). Tajemník je odpovědný za plnění úkolů úřadu v samostatné i přenesené působnosti starostovi. Starosta jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu (Čmejrek, 2008, s. 39-40). K rozhodnutí dochází vždy po předchozím souhlasu krajského úřadu.

1.7 Fiskální federalismus

Teorie fiskálního federalismu se začala vyvíjet po 2. světové válce v anglosaských zemích (především v USA). Od druhé poloviny minulého století se začal vyvíjet i v evropských zemích. Pro první polovinu minulého století bylo pro fiskální federalismus typické posilování úlohy ústřední vlády a ústředního rozpočtu. Ve druhé polovině se kladl větší důraz na rostoucí úlohu regionálních a municipálních vlád a jejich rozpočtů. Docházelo k přesunu pravomocí a funkcí na nižší vládní úrovně a územní samosprávy. Teorie fiskálního federalismu zkoumá finanční vztahy mezi ústřední vládou a nižšími vládními úrovněmi v rámci veřejného sektoru. Proces fiskální decentralizace se zabývá přesunem kompetencí a odpovědností za zajišťování veřejných statků a služeb na regionální a municipální vládní úrovně (Provazníková, 2015, s. 41). Fiskální decentralizace vychází z předpokladů, že poskytování veřejných statků na lokální úrovni je hospodárnější a efektivnější. Z hlediska vazeb v rozpočtové soustavě lze fiskální federalismus rozdělit na vertikální a horizontální (kooperativní) model fiskálního federalismu. (Provazníková, 2015, s. 39).

Model vertikální ponechává nezávislost na každé úrovni, je typický pro anglosaské země (USA, Kanada a Austrálie). Horizontální model využívá dotace po horizontální linii od bohatších k chudším oblastem (Provazníková, 2015, s. 50). Ve většině států se však uplatňuje kombinace těchto dvou modelů. Každá vládní úroveň má své určité vlastní příjmy, které bývají doplněny o dotace z vyššího rozpočtu. Stát může regulovat přerozdělování v jednotlivých krajích a obcích. Na obrázku (obrázek 2) je zachycen proces kombinovaného modelu fiskálního federalismu. Daně a ostatní příjmy jdou do republikového státního rozpočtu. Ze státního rozpočtu jdou dotace místním rozpočtům.

Obrázek 2 Kombinovaný model fiskálního federalismu

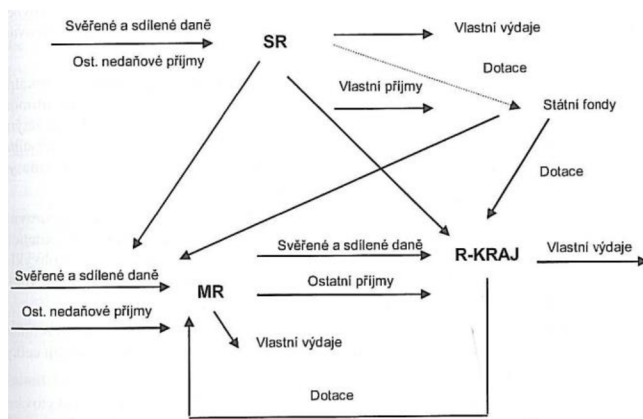

Poznámka: F- SR = federální SR, R- SR = republikový SR, MR = místní rozpočty

Zdroj: Peková, 2004, s. 170

V České republice se používá kombinovaný model fiskálního federalismu s decentralizačními prvky znázorněný na obrázku níže. V ČR se u daňových příjmů vyskytuje větší centralizace do státního rozpočtu, decentralizované daňové příjmy nejsou dostatečné na krytí výdajů územních samospráv. Dochází k přerozdělování financí ze státního rozpočtu do rozpočtu obcí či krajů pomocí dotačního systému. Obce mohou získávat i dotace z krajských rozpočtů. Na obrázku níže můžeme pozorovat proces získávání finančních prostředků, například dotací v modelu používaném v České republice. Dle Swianiewicze, který řadí Českou republiku společně s Estonskem a Lotyšskem do stejné skupiny, mají tyto země společné rysy, kterými jsou decentralizace a vysoký podíl obcí, který je z uvedených zemí v ČR nejvyšší okolo 6 000 (Swianiewicz, 2014, s. 305).

Obrázek 3 Kombinovaný model fiskálního federalismu s decentralizačními prvky

Zdroj: Provazníková, 2015, s. 41

1.8 Rozpočtové určení daní (RUD)

Rozpočtové určení daní (RUD) stanovuje, do jakého rozpočtu příslušná daň nebo její část plyne. Jednotlivé rozpočty dělíme na rozpočty obcí, krajů a státní rozpočet. Významnou součástí obecního a státního rozpočtu jsou daňové příjmy. V případě obecních rozpočtů mají značný vliv na jejich stabilitu a také autonomii. Rozpočtové určení daní je stanoveno zákonem č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. Tento zákon stanovuje, jaká část příslušného daňového výnosu náleží do státního rozpočtu, obecního či krajského rozpočtu.

1.9 Rozpočet a rozpočtový proces

Rozpočet a rozpočtový proces jsou nástroje, které slouží k zabezpečení a k financování obecní politiky, a dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Jedná se o finanční plán, který by měl zajistit platební schopnost (solventnost) obce (Provazníková, 2015, s. 52).

Od roku 2001 mají obce a kraje povinnost ze zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech sestavovat kromě ročního rozpočtu také rozpočtový výhled. Rozpočtový výhled slouží pro střednědobé finanční plánování. Rozpočet obce vychází z rozpočtového výhledu. Při plánování příjmů a výdajů územních rozpočtů se setkáváme s rozpočtovým omezením.

1.10 Definice a struktura územního rozpočtu

Územní rozpočet představuje decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti (Peková, 2004, s. 200). Rozpočet poskytuje informace o finanční situaci a záměrech obce či kraje (Provazníková, 2015, s. 73). Ve většině zemí se rozpočet obce či kraje sestavuje zpravidla běžný a kapitálový (Provazníková, 2015, s. 60).

1.10.1 Běžný rozpočet

Běžný rozpočet je bilance běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž se většina každoročně opakuje, vztahují se k danému rozpočtovému roku. Běžný rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný, tudíž příjmy by se měly rovnat výdajům nebo jako deficitní, kde jsou běžné příjmy menší než běžné výdaje. Případy vyrovnaného a deficitního rozpočtu ukazují dle Provazníkové na zhoršené hospodaření obce nebo kraje (Provazníková, 2015, s. 60). Vyrovnaný rozpočet vyjadřuje fakt, že obec je schopna běžnými příjmy krýt jen běžné výdaje. V případě deficitního rozpočtu již obec není schopna svými příjmy financovat své provozní výdaje. Obec tedy nedokáže pokrýt své dluhy. Dluhy obce, respektive dle Provazníkové dluhová služba je hrazena z kapitálového rozpočtu, tj. prodejem majetku, případně úvěrem (Provazníková, 2015, s. 61) Na obrázku na další straně lze pozorovat dělení příjmů a výdajů běžného rozpočtu.

Obrázek 4 Schéma běžného rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> • daňové: <ul style="list-style-type: none"> - svěřené daně - sdílené daně - místní (a regionální) daně - správní poplatky 	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.) - veřejný pořádek (policie, hasiči apod.) - vzdělání - péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.) - bydlení - komunální služby - na podnikání - ostatní běžné výdaje (nahodilá, placené pokuty apod.) - placené úroky - běžné dotace jiným rozpočtům
<ul style="list-style-type: none"> • nedaňové: <ul style="list-style-type: none"> - uživatelské poplatky za služby - příjmy z pronájmu majetku - příjmy od vlastních neziskových organizací - zisk z podnikání - ostatní 	
<ul style="list-style-type: none"> • přijaté transfery: <ul style="list-style-type: none"> - běžné dotace ze státního rozpočtu - běžné dotace ze státních fondů - od územních rozpočtů - ostatní běžné příjmy (nahodilá, přijaté dary, sankce apod.) 	
(Saldo – přebytek)	(Saldo – schodek)

Zdroj: Provazníková, 2015, s.61

1.10.2 Kapitálový rozpočet

Kapitálový rozpočet je vyrovnaný, jestliže se jeho výdaje rovnají příjmům. Kapitálový rozpočet je deficitní v případě jsou-li kapitálové výdaje větší než příjmy. Pokud je tomu naopak jedná se o přebytkový rozpočet. Na obrázku (obrázek 5) lze vidět dělení příjmů a výdajů kapitálového rozpočtu.

Obrázek 5 Schéma kapitálového rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> - z prodeje majetku - kapitálové přijaté dotace - z rozpočtové soustavy - příjmy z půjček apod. - příjmy z emise vlastních obligací - přebytek běžného rozpočtu - dary na investice apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - na investice - kapitálové dotace jiným rozpočtům - na nákup obligací, akcií - poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky - splátky dříve přijatých půjček - krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: Provazníková, 2015, s. 62

1.10.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období. V České republice se rozpočet sestavuje na jeden kalendářní rok. Jedná se o základ finančního hospodaření obce nebo kraje.

Dle Provazníkové (Provazníková, 2015, s. 63) lze jednotlivé fáze rozpočtového procesu rozdělit do těchto etap:

- Analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období
- Sestavení návrhu rozpočtu
- Projednávání a schválení
- Kontrola plnění rozpočtu
- Přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet
- Následná kontrola
- Aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu

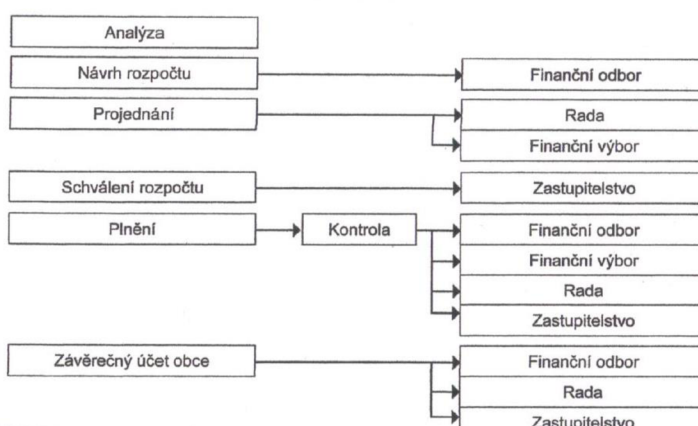
(Provazníková, 2015, s. 63)

Návrh rozpočtu a jeho podklady pro tvorbu provádí výkonný orgán obce (kraje), většinou se jedná o finanční výbor. Podkladem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled. Sestavený návrh rozpočtu se projednává ve finančním výboru a v radě obce (kraje)

Pravomoc schvalování rozpočtu má zastupitelstvo. Členové zastupitelstva schvalují závazné ukazatele, které se dále rozepisují podle podrobné rozpočtové skladby. V pravomoci zastupitelstva obce (kraje) je také zřizování účelových a neúčelových mimorozpočtových peněžních fondů.

Schválený rozpočet je buď vyrovnaný, schodkový nebo přebytkový. Případný schodek musí být pokryt finančními prostředky z minulých let, úvěrem, výnosem z prodeje majetku nebo smluvně zabezpečenou půjčkou. Rozpočet tedy musí být reálný, úplný a pravdivý. Níže jsou zobrazeny jednotlivé fáze rozpočtového procesu.

Obrázek 6 Jednotlivé fáze rozpočtového procesu

Zdroj: Provazníková, 2015, s. 64

1.11 Financování obcí

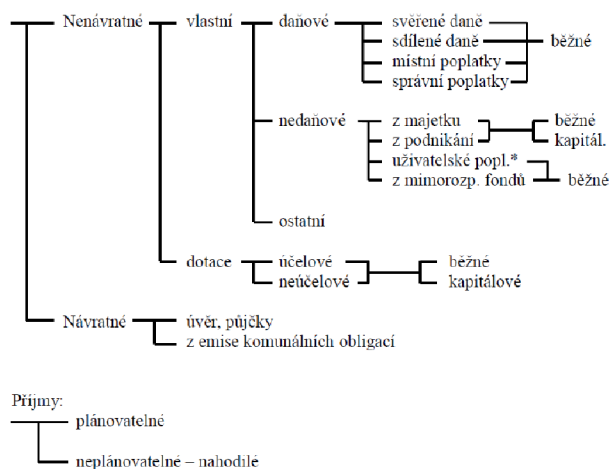
Současná podoba financování obcí má své základy v roce 2000, Tento rok došlo k zásadní změně způsobu určování obecních příjmů – bylo zavedeno určování jejich podstatné části podle počtu obyvatel obce. (Balík, 2009, s. 33)

1.12 Příjmy obce

Příjmy rozpočtu obce lze dělit z hlediska návratnosti na příjmy návratné a nenávratné. Dále lze dělit na plánované a neplánované – nahodilé, vlastní – daňové, nedaňové a ostatní, dotace – účelové a neúčelové – běžné a kapitálové (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 266-267)

Dělení rozpočtových příjmů shrnuje na další straně (obrázek 7). Návratné příjmy se využívají na financování dlouhodobých investic. Jedná se o úvěry a půjčky, které mají povinnost obce splatit. Do kategorie nenávratných příjmů řadíme daňové příjmy, nedaňové příjmy, transfery a dotace. Nenávratné příjmy jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb veřejného sektoru. Jsou založeny na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalentnosti.

Obrázek 7 Dělení rozpočtových příjmů

* pokud nejsou příjmem přímo organizace ve veřejném sektoru, např. příspěvkové organizace.

Zdroj: Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 267

1.12.1 Daňové příjmy

Hlavním zdroje rozpočtových příjmů obcí jsou daňové příjmy. Daňové příjmy obcí mohou mít formu lokálních (místních) daní, formu sdílených daní nebo svěřených daní. Místní daně mají formu místních poplatků obce.

V případě svěřených daní jsou výběr a správa prováděny centrálně. Svěřené daně se vyznačují tím, že jejich výnos plyne jen do určitého rozpočtu. Obce mají redukovanější pravomoci. Obce mohou jen málo ovlivnit daňový základ a sazby. Do daní svěřených patří například daň z nemovitosti.

V případě sdílených daní existují dva způsoby přidělování sdílených daní, podle kterých jsou do jednotlivých úrovní státní správy rozdělovány výnosy. Jedná se o derivační typ a nederivační typ. (Provazníková, 2015, s. 76–77).

Derivační typ respektuje původ daně a daňový výnos se vrací tam, kde vznikl. Nederivační typ nerespektuje tuto zásadu. V České republice se využívá nederivační typ přerozdělování výnosů. Jedná se o kritéria počtu obyvatel, rozlohy obce či přepočteného počtu obyvatel dle velikostních koeficientů.

1.12.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou nenávratné opěťované příjmy (Provazníková, 2015, s. 104). Na rozdíl od ostatních skupin příjmů je mohou obce více ovlivňovat, mají tedy větší pravomoci. Jedná se zejména o příjmy z vlastní hospodářské činnosti. Nedaňové příjmy dělíme na příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti a na ostatní příjmy (Provazníková, 2015, s. 89).

Mezi příjmy z vlastního podnikání zahrnujeme prodej a pronájem majetku, příjmy z obchodování s cennými papíry, místní poplatky, poplatky za správní úkony a ostatní příjmy. V případě příjmů z prodeje nebo pronájmu majetku závisí výše ceny na tom, jaký majetek obec vlastní a v jaké je kvalitě. Z dlouhodobého hlediska je pro obec výhodnější

majetek pronajímat, jelikož bude zajišťovat pravidelné příjmy. Nejvýznamnějším majetkem je půda.

Do příjmů z vlastní správní činnosti obce řadíme poplatky za správní úkony, které obec vykonává v rámci samostatné nebo přenesené působnosti. Jde zejména o vystavení různých dokladů, například ověřování pravosti dokumentů nebo povolení stavby. Uživatelské poplatky jsou založeny na zásadě užitku a prospěchu ze spotřeby statku. Ostatní příjmy obce zahrnují příjmy z darů, příjmy z mimorozpočtových fondů obce nebo výnosy ze sbírek. U příjemců darů jsou příjmy zpravidla osvobozeny od daní z příjmů (Provazníková, 2015, s. 92).

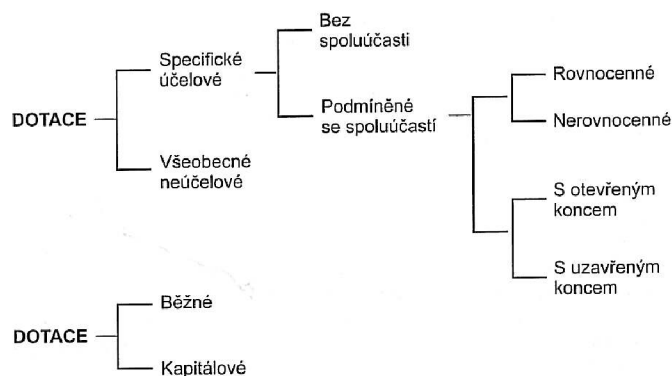
1.12.3 Peněžní transfery a dotace

Dotace jsou nenávratně poskytované prostředky, které jsou většinou poskytovány z rozpočtu vyšší vládní úrovně úrovním nižším. Transfer je zcela v kompetenci státu, stát rozděluje příjmy obci dle daných kritérií. Dotace vyrovnávají nerovnosti mezi obcemi. Smyslem dotací je, aby každá obec mohla pro své občany poskytnout podobnou skladbu statků a služeb. Transfer se například poskytuje na kompenzaci nákladů obce.

Dotace dělíme na dva základní typy, do kterých patří Specifické účelové dotace a Všeobecné neúčelové dotace (Provazníková, 2015, s. 86).

Celkové rozdělení dotací zobrazuje obrázek níže. Specifické účelové dotace jsou poskytovány na předem stanovený účel. Naopak s neúčelovými dotacemi může obec hospodařit jakýmkoliv způsobem. Účelové dotace se využívají například na opravdu škol nebo silnic.

Obrázek 8 Typologie dotací

Zdroj: Provazníková, 2015, s. 87

1.12.4 Úvěry a půjčky

Úvěry a půjčky řadíme do návratných příjmů. Tyto návratné příjmy obec musí splatit svým věřitelům. Používají se zejména na financování dlouhodobých investic. Důležitou podmínkou úvěrů je doba splatnosti úvěru, podmínky splácení úvěru a způsob stanovení úrokové sazby. Obec může použít například krátkodobý úvěr se splatností do jednoho roku, střednědobý úvěr se splatností do čtyř let, dlouhodobý úvěr – se splatností do deseti let, který se používá k financování dlouhodobých investic či příjmy z emise a obligací. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008. s. 273),

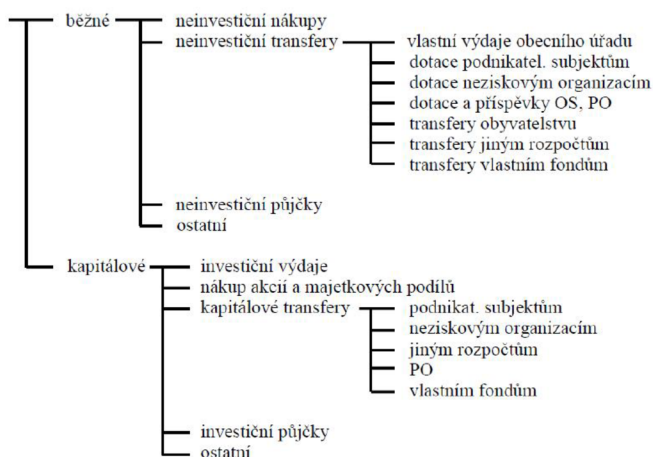
1.13 Výdaje obce

Výdaje lze dělit z několika hledisek. Jedním z nich je ekonomické hledisko, které výdaje člení na běžné a kapitálové. Blíže popisuje obrázek níže (obrázek 9). Dle tohoto rozdělení jsou běžné neinvestiční výdaje opakující se výdaje v příslušném rozpočtovém roce. Jsou určeny například na platy zaměstnanců OÚ, transfery jiným rozpočtům či obyvatelstvu.

Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých hlavně investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového roku. Dále se výdaje dělí dle rozpočtové skladby na druhové a funkční. Dle infrastruktury na ekonomické a sociální. Dle funkcí veřejných financí na alokační, redistribuční a stabilizační, nebo podle rozpočtového plánování na plánované a neplánované (Provazníková, 2015, s. 194).

Mezi alokační výdaje patří například výdaje na zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti, na veřejné osvětlení, na pozemní komunikace či na výstavbu a provoz ČOV nebo třídění a likvidaci odpadů (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 277-278).

Obrázek 9 Dělení rozpočtových výdajů

Pozn.: OS = organizační složka, PO = příspěvková organizace.

Zdroj: Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 276

1.14 Majetek a hospodaření obcí

Postavení obcí jako vlastníků majetku vymezuje Ústava ČR, Listina základních práv a svobod a také zákon o obcích. Předpokladem pro nakládání s majetkem je právní subjektivita obce. Obce získaly po roce 1990 majetek ze zákona č. 172/1991 Sb. o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí. Zákon navrácel jednotlivým obcím majetek, který vlastnily dříve před znárodněním v roce 1949. Jednalo se tedy o historický majetek (Provazníková, 2015, s. 218). Hospodaření s majetkem by mělo vycházet ze strategie dle rozvojových programů jednotlivých obcí. Přehledem majetku z hlediska struktury a zdrojů financování je rozvaha (Peková, 2004, s. 360). Způsoby nabytí majetku do obecního vlastnictví mohou být originárně neboli vznikem nové věci (res nullius), koupí majetku, zděděním, darováním, převodem právní cestou nebo vyvlastněním (Marková, 2000, s. 30). Majetek obcí tvoří zejména nemovitosti, věci movité, cenné papíry, peněžní prostředky a nehmotný majetek (Peková, 2004, s. 359).

1.15 Nástroje pro rozvoj obce

Při plánování rozvoje území se uplatňují dva základní nástroje, kterými jsou strategické a územní plánování.

Strategické plánování stanovuje směr, filozofii rozvoje, formuluje a provazuje hlavní kategorie rozvojových aktivit.

V případě územního plánování jde o prostorový průmět rozvojových aktivit s dopadem na určité území. (Brožura MMR, 2010, s. 11). Územní plánování má také spíše regulační charakter neboli stanovuje limity využití území. Jednotlivé náležitosti a procesy územního plánování jsou upraveny stavebním zákonem č. 183/2006 Sb. Hlavními aktéry rozvoje obcí jsou sami obyvatelé obce, kteří se zapojují do činnosti místních spolků a ostatních neziskových organizací. (Brožura MMR, 2010, s. 17).

Analytická část

Nástrojem pro vyhodnocení byla zvolena komparativní (srovnávací) analýza, jako jedna z nejdůležitějších a také často používaných analytických metod, zejména v regionálních analýzách. Klíčovou roli zde hrají zejména kontext a základní pravidla srovnávání. (Kutscherauer, 2014)

Základní pravidla komparace:

1. definice objektu komparace (vybraná sídla/obce)
2. určení cíle komparace (srovnání relevantních dat ve smyslu zadání práce)
3. stanovení kritérií analýzy zvolených objektů (např. počty obyvatel, investice)
4. vymezení komparace ve vztahu k časové ose (vyhodnocovaný interval 2010-2021, 2017-2022)

2.1 Porovnání vybraných obcí ve Středočeském kraji

Pro porovnávání reálných dat byly kromě obce Zdiby vybrány jako objekty komparace další tři obce a dvě města se srovnatelným počtem obyvatel ze Středočeského kraje.

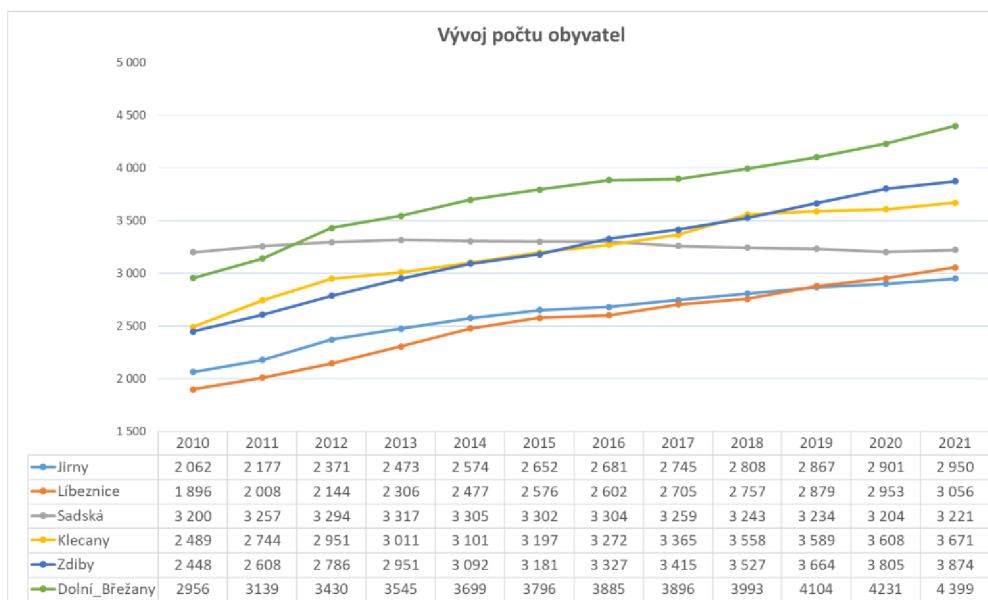
Vybrané obce a města:

- Obec Zdiby (okres Praha-východ)
- Město Klecany (okres Praha-východ)
- Obec Líbeznice (okres Praha-východ)
- Obec Jirny (okres Praha-východ)
- Město Sadská (okres Nymburk)
- Obec Dolní Břežany (okres Praha-západ)

Podrobnější informace o výběru obcí je v kapitole Metodika.

2.1.1 Porovnání obcí podle počtu obyvatel

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v porovnávaných obcích 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Z grafu vyplývá, že vývoj počtu obyvatel měl prakticky ve všech obcích srovnatelný nárůst, až na výjimku ve městě Sadská, kde došlo prakticky ke stagnaci.

Nejblíže k sobě mají tyto dvě dvojice obcí:

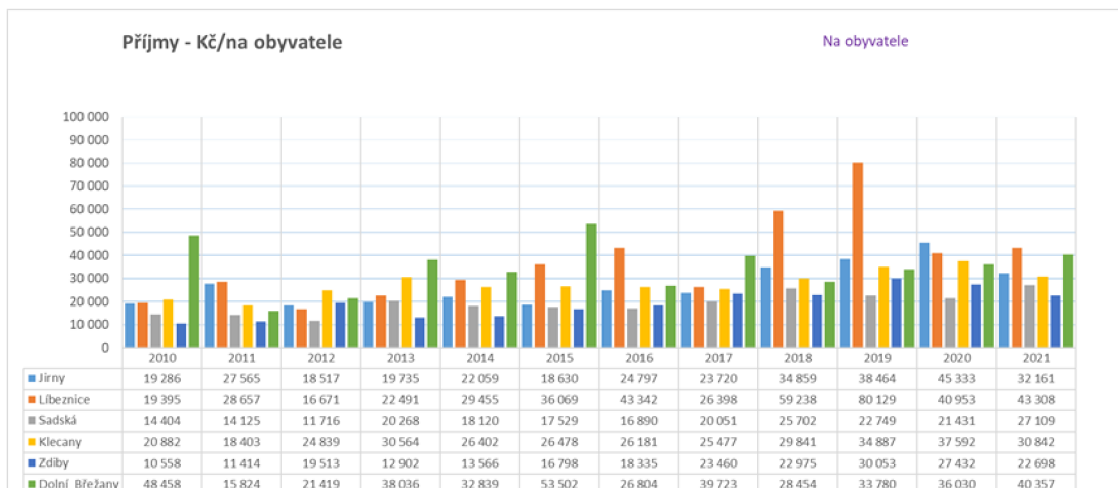
Libeznice – Jirny

Klecany – Zdiby

Nejvíce obyvatel mají Dolní Břežany, je zajímavé, že v roce 2010 měly srovnatelnou pozici jako obec Sadská, která teoreticky mohla s nimi tvořit třetí dvojici. Příčinou stagnace může být kombinace více faktorů, jako je nedostatek developerských projektů, nevýhodná poloha (nejdále od Prahy z porovnávaných) apod. V rámci této práce se pokusím porovnat úroveň investic v Sadské s ostatními obcemi, jakožto jeden z možných faktorů stagnace růstu počtu obyvatel.

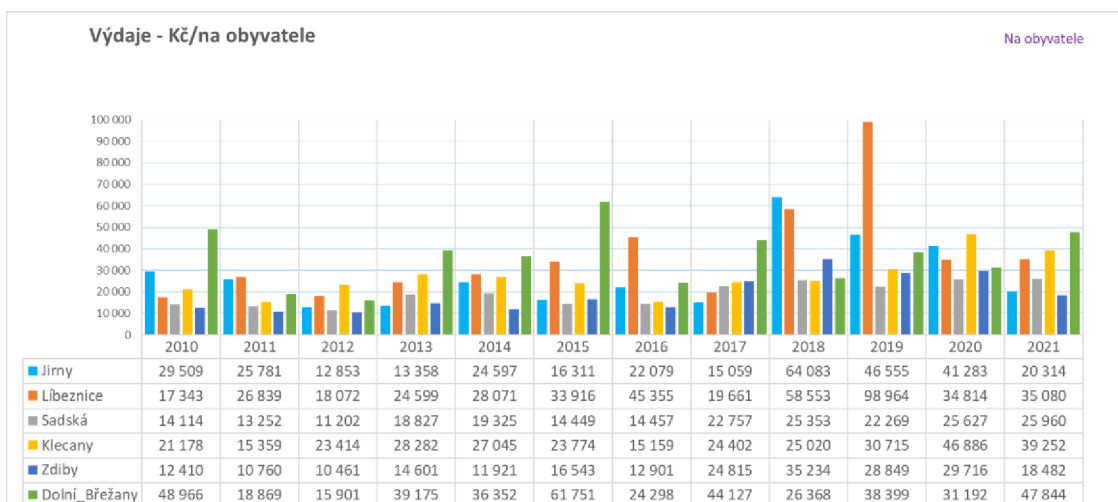
2.1.2 Porovnání podle příjmů a výdajů na obyvatele

Graf 2 Vývoj celkových příjmů na obyvatele ve vybraných obcích 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Graf 3 Vývoj celkových výdajů na obyvatele ve vybraných obcích 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Prakticky ve všech obcích výdaje víceméně kopírují příjmy.

Nejvyšší celkové příjmy i výdaje na obyvatele vykazují prakticky ve všech letech obce Dolní Břežany a Líbeznice.

Celkové příjmy a výdaje na obyvatele v obci Zdiby byly do roku 2016 prakticky nejnižší ze sledovaných obcí, potom se však zvedly na srovnatelnou úroveň ostatních obcí, mimo Líbeznice a Dolní Břežany.

Porovnáním tabulek grafů zjistíme plnění rozpočtů obcí ve vybraném období:

Tabulka 2 Plnění rozpočtu (%) obcí v letech 2010-2021

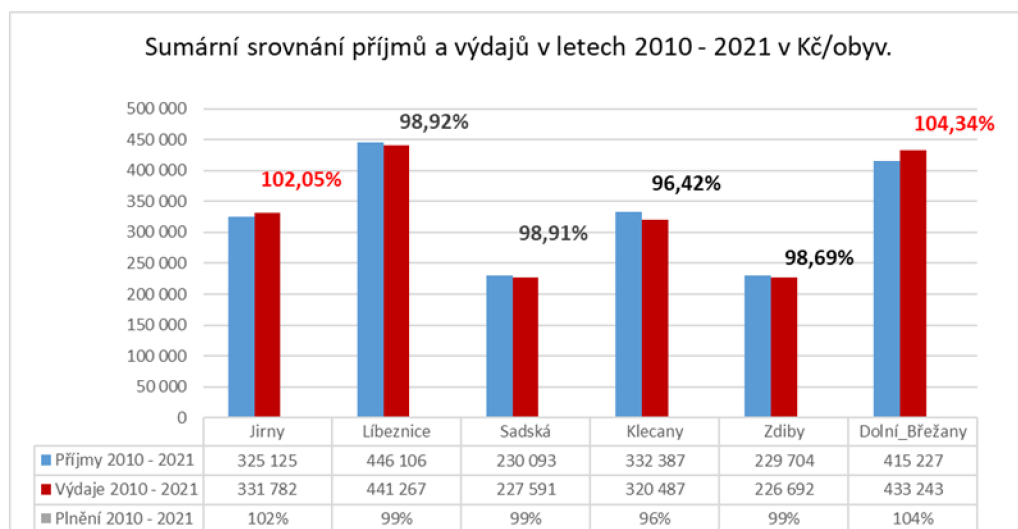
Plnění rozpočtu %	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jirny	153 %	94 %	69 %	68 %	112 %	88 %	89 %	63 %	184 %	121 %	91 %	63 %
Líbeznice	89 %	94 %	108 %	109 %	95 %	94 %	105 %	74 %	99 %	124 %	85 %	81 %
Sadská	98 %	94 %	96 %	93 %	107 %	82 %	86 %	113 %	99 %	98 %	120 %	96 %
Klecany	101 %	83 %	94 %	93 %	102 %	90 %	58 %	96 %	84 %	88 %	125 %	127 %
Zdíby	118 %	94 %	54 %	113 %	88 %	98 %	70 %	106 %	153 %	96 %	108 %	81 %
Dolní_Břežany	101 %	119 %	74 %	103 %	111 %	115 %	91 %	111 %	93 %	114 %	87 %	119 %

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Ze srovnání vyplývá, že největší počet překročení rozpočtu (8x) měly Dolní Břežany, nejmenší pak Sadská (3x). Zdíby jsou v průměru s ostatními obcemi (5x).

Zajímavé je sumární porovnání za vybrané období:

Graf 4 Sumární porovnání příjmů/výdajů 2010-2021 Kč/obyv.

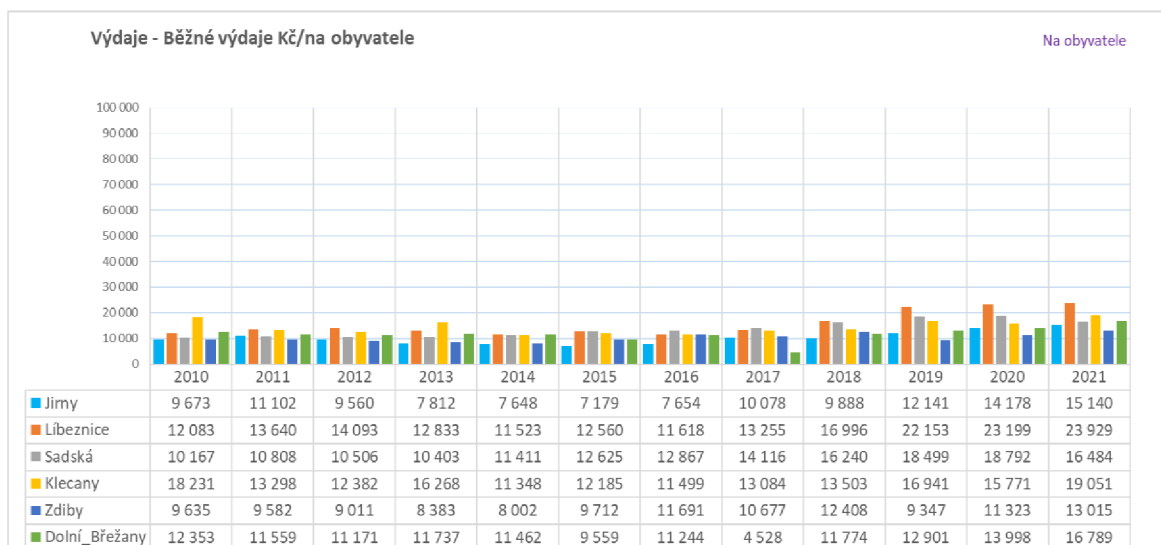

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Z dlouhodobého hlediska jsou rozpočty plněny okolo 97 %, pouze Jirny a Dolní Břežany vykazují mírné překročení. Z grafu dále vyplývá, že největší celkový sumární příjem i výdaje na obyvatele měly obce Líbeznice a Dolní Břežany. Naopak nejmenší celkový sumární příjem i výdaje měly obec Zdíby a město Sadská.

Graf 5

Běžné výdaje na obyvatele ve vybraných obcích za období 2010-2021

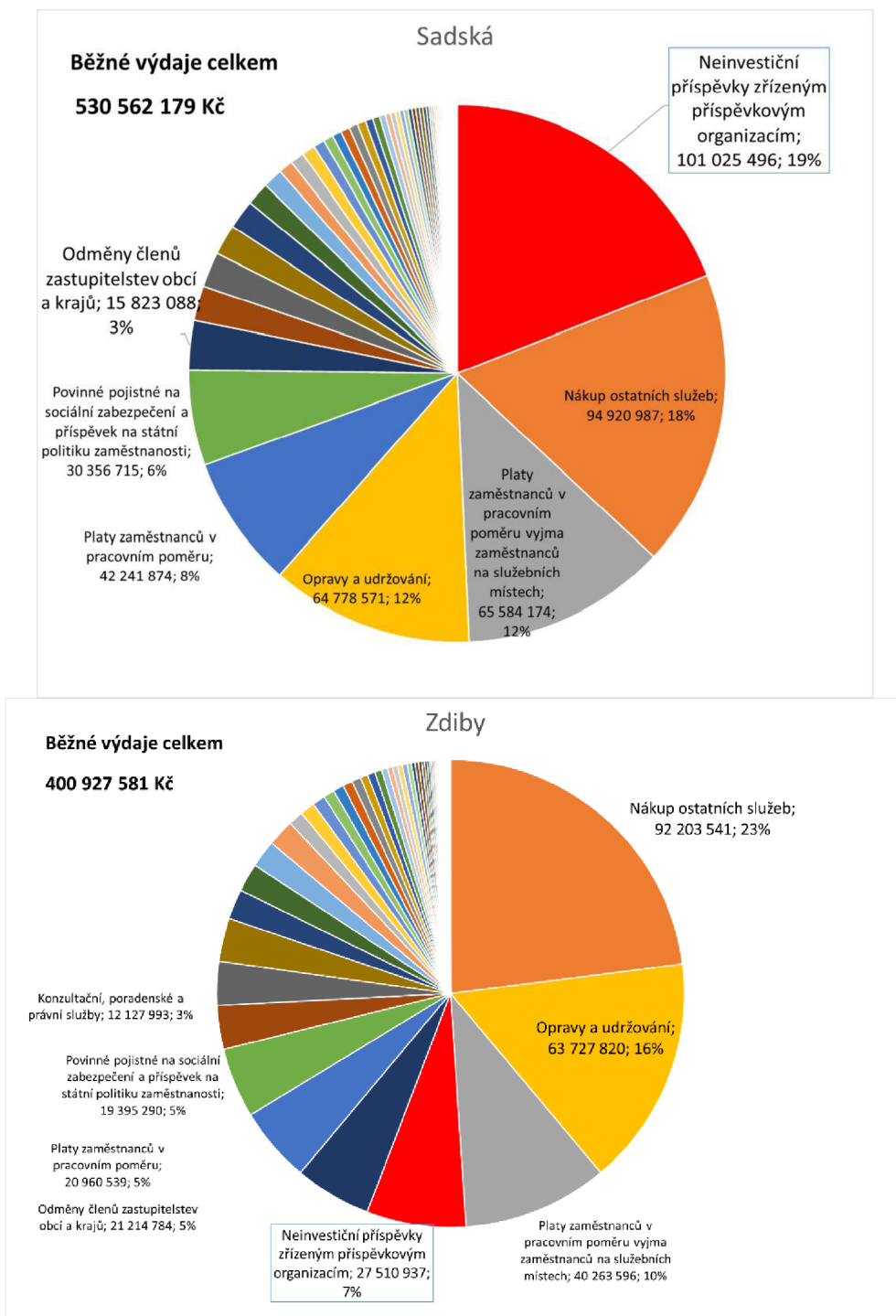
Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

U běžných výdajů na obyvatele nejsou rozdíly mezi obcemi tak výrazné. Nejvyšší běžné výdaje na obyvatele vykazují zejména v posledních letech Líbeznice. Zajímavé je, že poměrně veliké běžné výdaje na obyvatele měla obec Sadská. Výzkumem bylo zjištěno, že oproti ostatním srovnatelným obcím jsou v Sadské navýšeny Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím. V Sadské je tato položka dokonce sumárně za období 2010-2021 procentuálně na prvním místě běžných výdajů (530 562 179 Kč, tj. 19 %). Oproti tomu Zdiby vydaly za stejné období 400 927 581 Kč, tj. 7 % z běžných výdajů. V Sadské jsou zřízeny tři příspěvkové organizace, ZŠ, MŠ a navíc KIC-Kulturní a informační centrum Sadská. Sadská také zajišťuje sociální a zdravotní péče seniorům společně s Centrem sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, je to tedy zřejmě důvodem vyšších běžných výdajů obce Sadská. Podrobnější rozbor je znázorněn v následujících koláčových grafech na další stránce.

Obec Zdiby je v průměru s ostatními obcemi.

Graf 6

Porovnání běžných výdajů 2010-2021 celkem v obcích Sadská a Zdiby

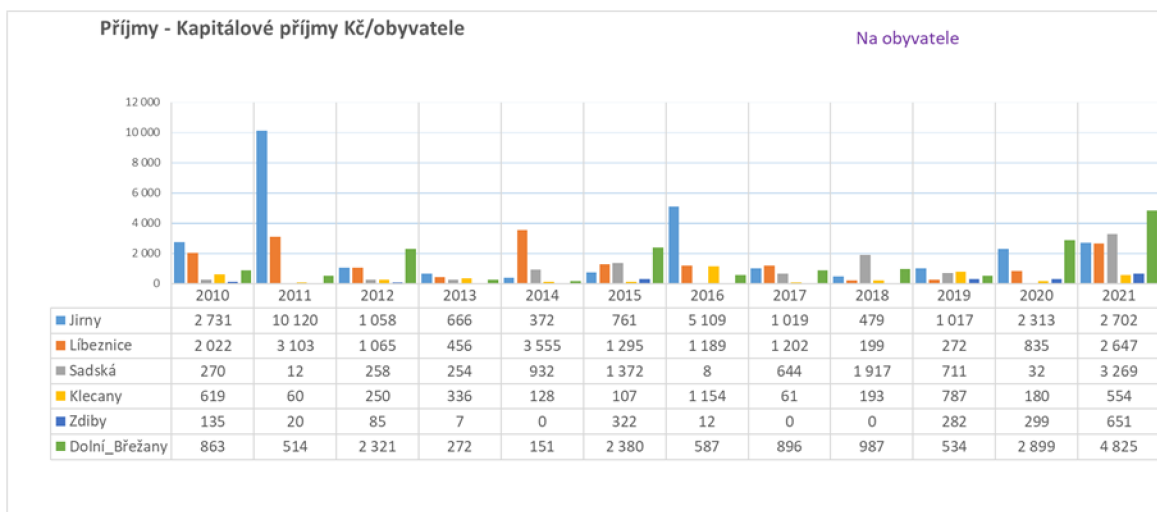

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Porovnání ukazuje, že neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím jsou dlouhodobě nejvyšší položkou výdajů v obci Sadská. Ve Zdibech (tak jako ve většině porovnávaných obcí) nejsou tak dominantní položkou.

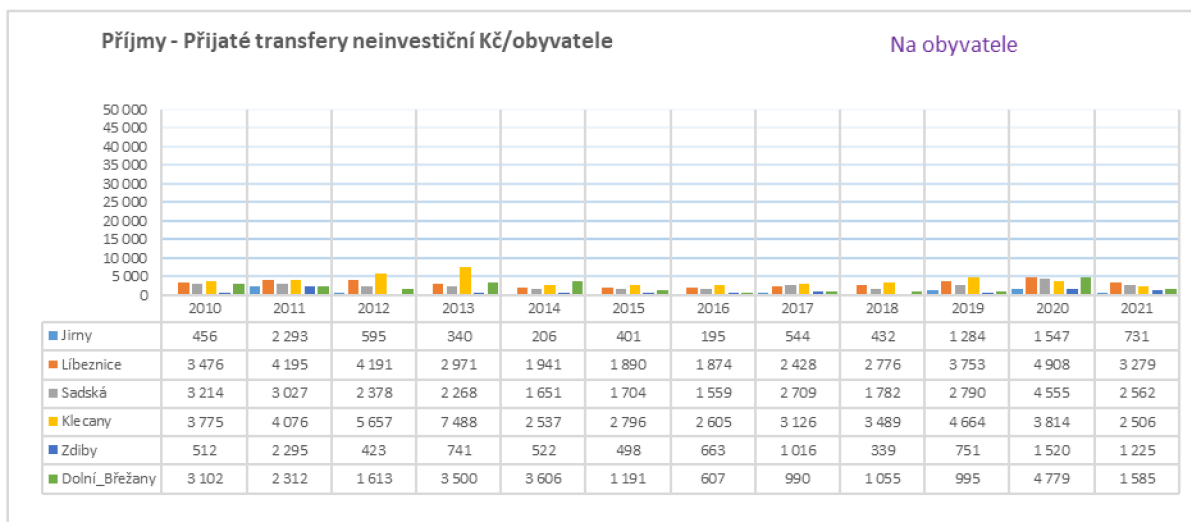
Graf 7 Vývoje vybraných typů příjmů na obyvatele za období 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Kapitálové příjmy na obyvatele jsou ve všech obcích značně nepravidelné.

Graf 8 Vývoje vybraných typů příjmů na obyvatele za období 2010-2021

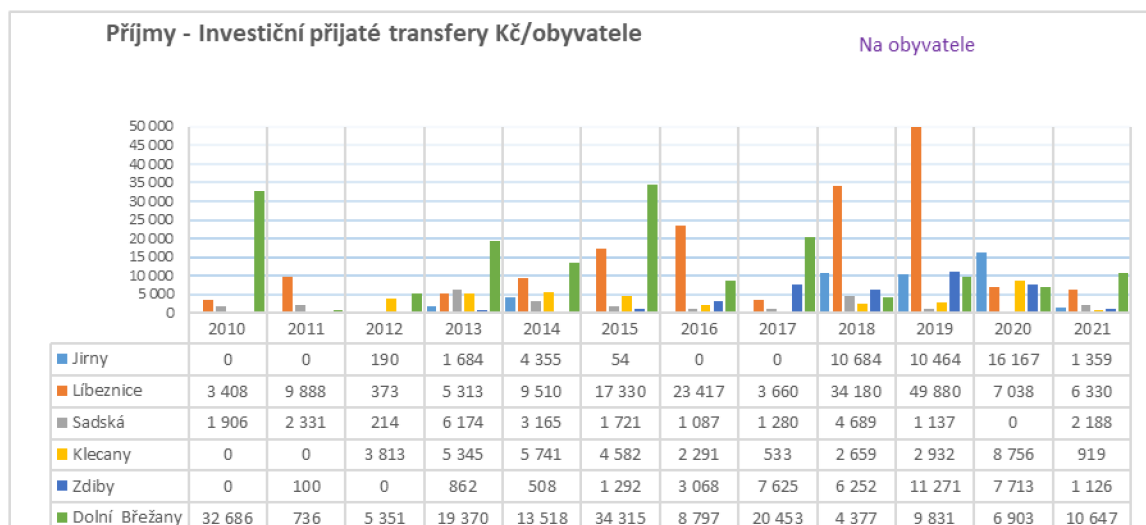

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Neinvestiční transfery v jednotlivých obcích udržují celkem vyrovnanou úroveň. Nejvyšší úroveň mají Klecany.

Zdíby naopak mají jednu z nejnižších.

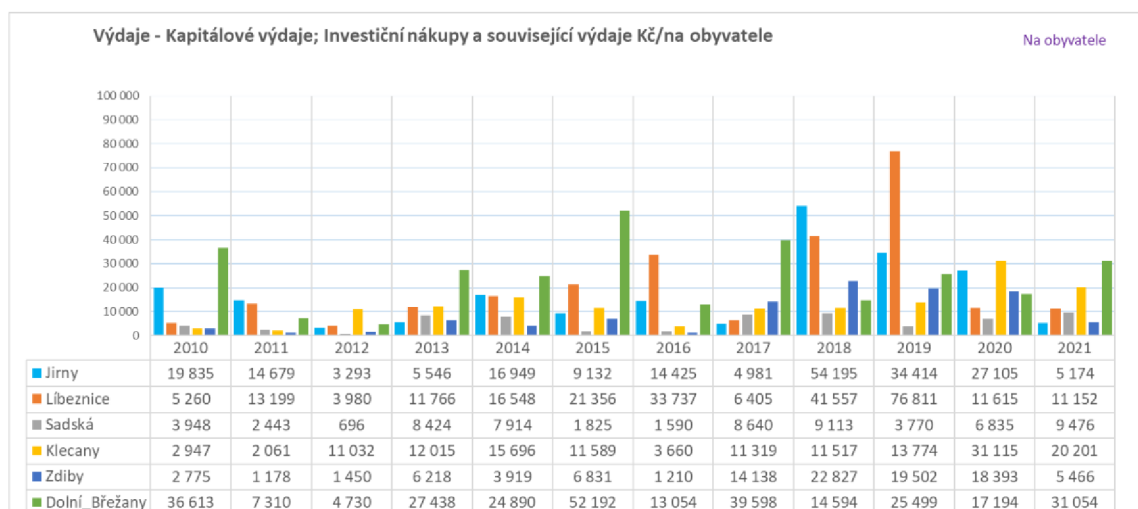
Graf 9 Vývoje vybraných typů příjmů na obyvatele za období 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Investiční přijaté transfery jsou u všech obcí nerovnoměrné, podle toho, jaké investiční projekty v jednotlivých letech zrovna řešily. Největší investiční akce zjevně probíhaly v Libeznicích a Dolních Břežanech. Zdiby však jsou na třetím místě.

Graf 10 Vývoje kapitálových investičních výdajů na obyvatele v obcích 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

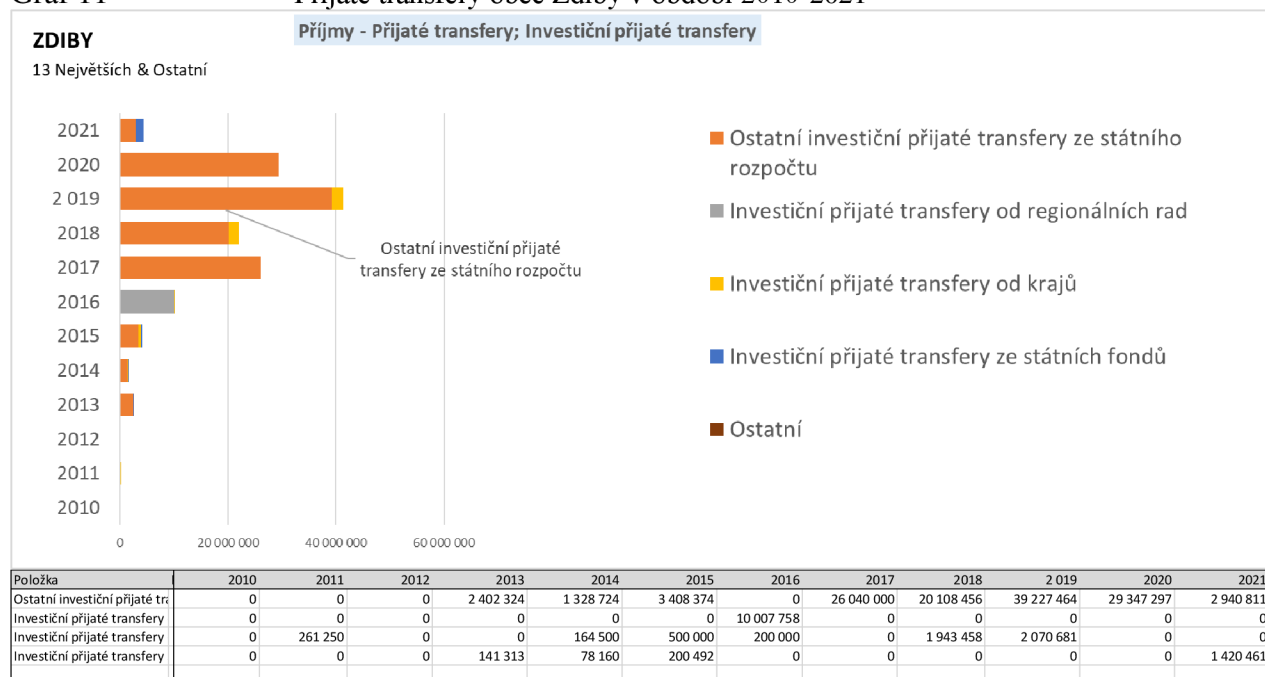
Z porovnání vyplývá, že investiční nákupy a související výdaje na obyvatele jsou financovány většinou z investičních přijatých transferů. Výjimkou jsou Jirny, kde investiční výdaje značně převyšují investiční transfery, takže zdroj jejich financování leží jinde. Největší položky investičních nákupů proběhly v obcích Libeznice (2019) a Dolní Břežany (2015). Zdiby kopírovaly své investiční příjmy. Pro následující detailní rozbor investičních transferů a investičních nákupů byly vybrány Zdiby, jakožto předmětná obec této práce, a obec Libeznice, která vykazuje nejvyšší investiční příjmy a výdaje. V detailním rozboru budou identifikovány konkrétní investiční projekty a jejich investiční zdroje.

2.1.3 Detailní rozbor investičních příjmů a výdajů pro obce Zdiby a Líbeznice

Obec Zdiby

Graf 11

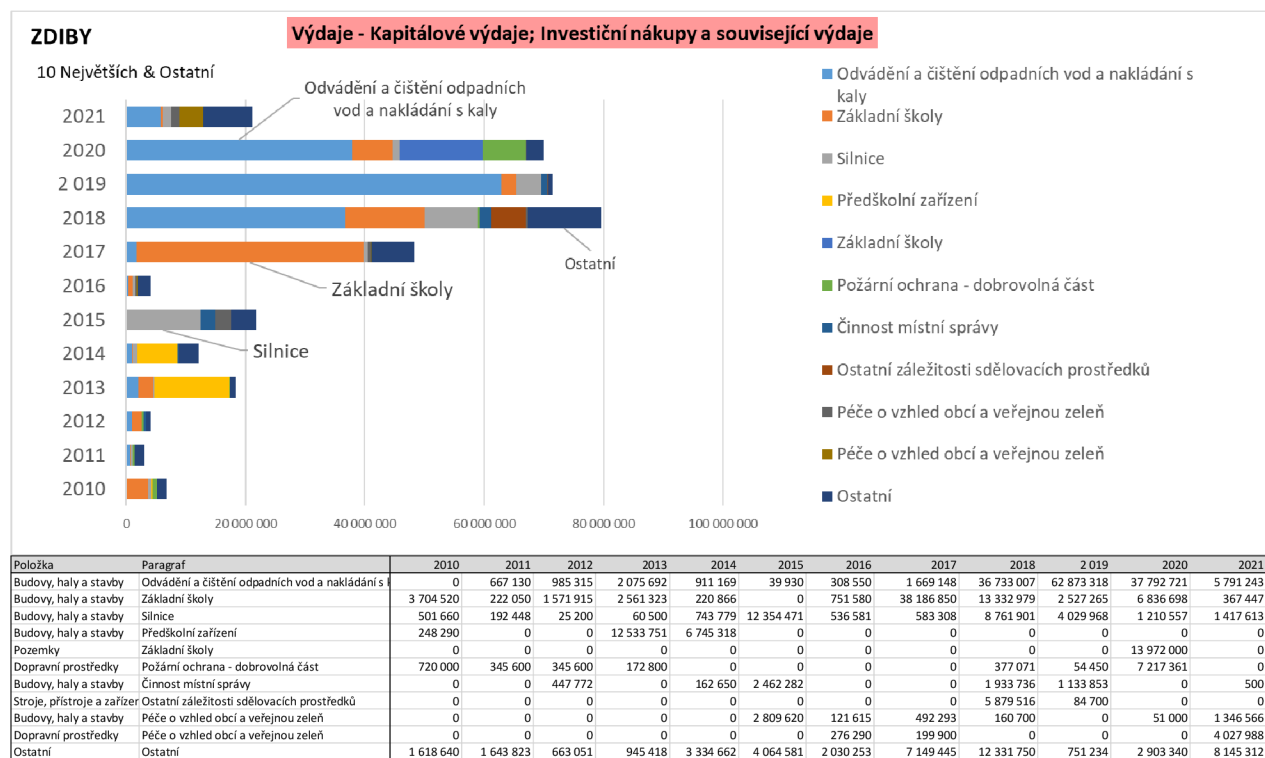
Přijaté transfery obce Zdiby v období 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Graf 12

Kapitálové výdaje obce Zdiby v období 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Z rozboru grafů a tabulek vyplývá, že Obec Zdiby nejvíce investovala v letech 2018 až 2020 do odvádění a čištění odpadních vod (projekt ČOV a kanalizace). Dále v letech 2017–2018 do škol (projekt dostavby ZŠ). Tomu odpovídá rozložení příjmů z investičních transferů v letech 2017 až 2020. Obec využívala hlavně položku Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu a minoritně investiční přijaté transfery od krajů.

Tomu odpovídaly realizované projekty v obci Zdiby v letech 2017 až 2022:

Tabulka 3 Realizované projekty obce Zdiby v letech 2017-2022

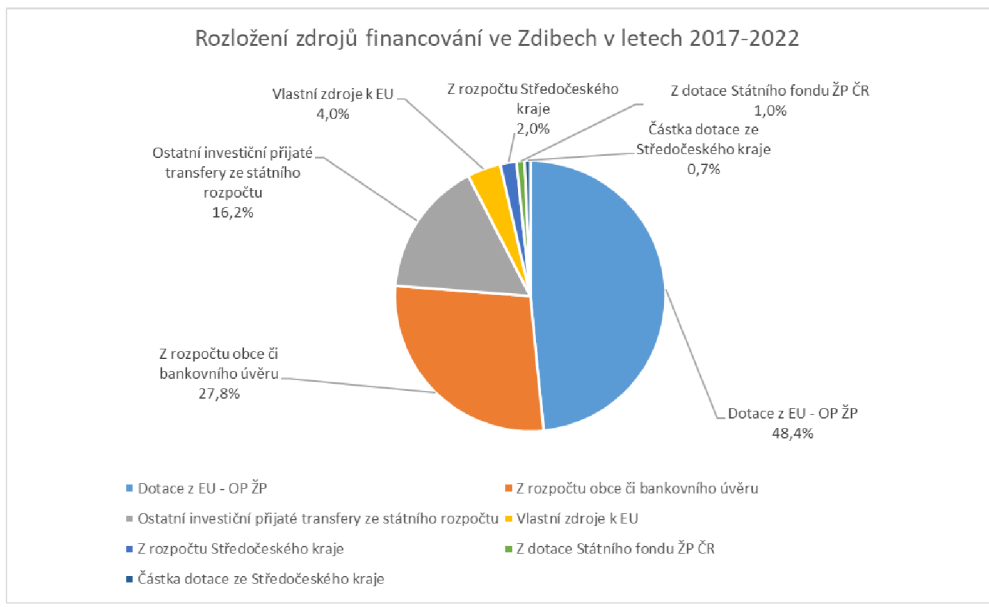
Název	Období realizace	Rozpočet	Zdroje financování	Popis	
ROZŠÍŘENÍ KANALIZACE A ČOV ZDIBY	2017-2019	81 739 972 Kč	52 109 232 Kč 915 747 Kč 26 123 716 Kč 2 591 277 Kč	Dotace z EU - OP ŽP Vlastní zdroje k EU Z rozpočtu obce či bankovního úvěru Z rozpočtu Středočeského kraje	Výstavba kanalizace v délce 3,06 km a rozšíření ČOV na kapacitu 6000 EO
ROZŠÍŘENÍ KANALIZACE ZDIBY - 2.ČÁST	2018-2020	36 845 953 Kč	25 792 167 Kč 5 526 893 Kč 4 962 673 Kč 564 220 Kč	Dotace z EU - OP ŽP Vlastní zdroje k EU Z rozpočtu obce či bankovního úvěru Z rozpočtu Středočeského kraje	Dostavba kanalizace v obci
ROZŠÍŘENÍ KANALIZACE ZDIBY - 3.ČÁST	2021-2021	2 403 000 Kč	1 531 912 Kč 871 087 Kč	Z dotace Státního fondu ŽP ČR Z rozpočtu obce či bankovního úvěru	Vyřešení současného stavu odvádění odpadových a dešťových vod tak, aby nový stav odpovídal platným zákonům
Nástavba ZŠ na MŠ	2017-2018	36 389 121 Kč	26 040 000 Kč 10 349 121 Kč	Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu Z rozpočtu obce či bankovního úvěru	Oprava, úprava a renovace stávající budovy mateřské školky a nástavba patra základní školy
STAVBA ZŠ	2020-2022 probíhá	482 790 Kč 3 000 000 Kč	240 000 Kč 242 790 Kč 840 000 Kč 2 160 000 Kč	Částka dotace ze Středočeského kraje Z rozpočtu obce či bankovního úvěru Částka dotace ze Středočeského kraje Z rozpočtu obce či bankovního úvěru	Studie proveditelnosti přístavby ZŠ Projektová dokumentace pro II. Stupeň ZŠ

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Stránky obce, Zdibský zpravodaj

Přeskupení a seřazení dat z předešlé tabulky umožnilo sestavit graf Rozložení zdrojů financování ve Zdibech v letech 2017-2022, který se nachází na další straně.

Rozložení zdrojů financování ve Zdibech v letech 2017-2022	160 860 835 Kč
Dotace z EU - OP ŽP	77 901 399 Kč
Z rozpočtu obce či bankovního úvěru	44 709 387 Kč
Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	26 040 000 Kč
Vlastní zdroje k EU	6 442 640 Kč
Z rozpočtu Středočeského kraje	3 155 497 Kč
Z dotace Státního fondu ŽP ČR	1 531 912 Kč
Částka dotace ze Středočeského kraje	1 080 000 Kč

Graf 13 Rozložení zdrojů financování ve Zdibech v letech 2017-2022

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Nejvíce prostředků tedy plynulo z dotací EU (48 %) - na ČOV a kanalizaci. Druhým největším zdrojem prostředků jsou Vlastní zdroje obce, včetně částek k dotacím EU (33 %).

Obrázek 10 Fotky ČOV Zdiby

Zdroj: Vlastní aktuální foto autora

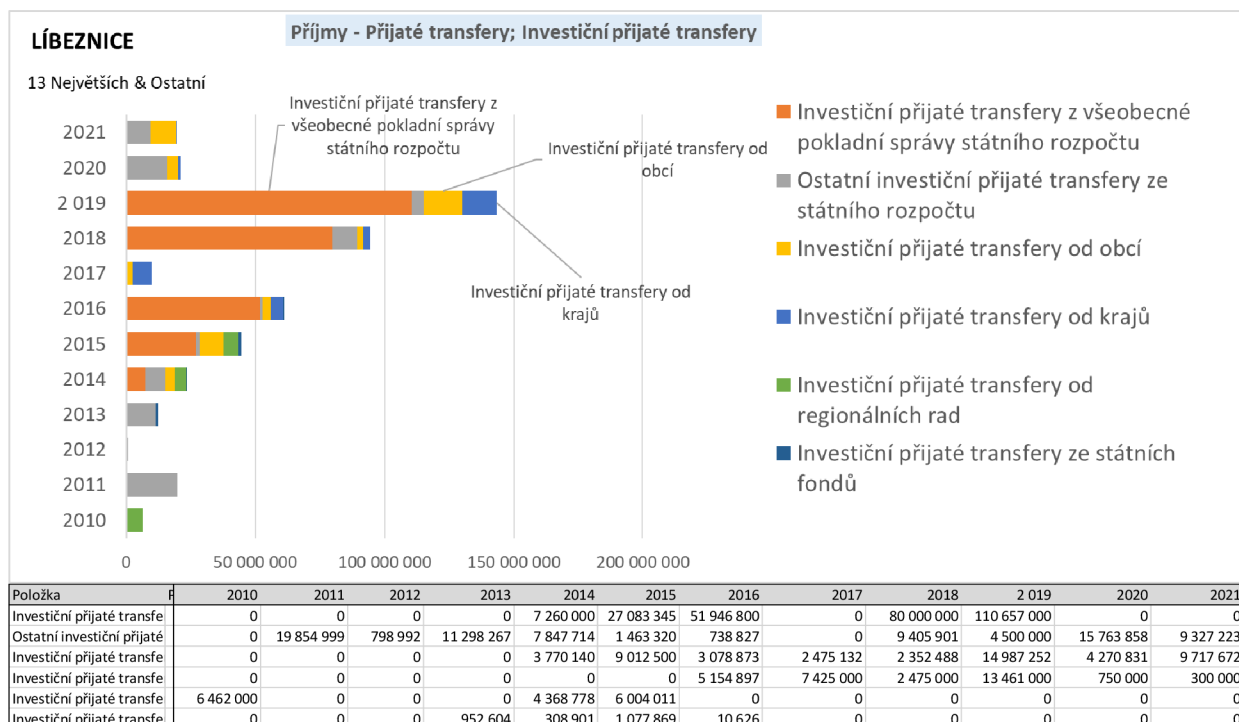
Obrázek 11 Fotky ZŠ Zdiby, Nástavba ZŠ na MŠ

Zdroj: Vlastní aktuální foto autora

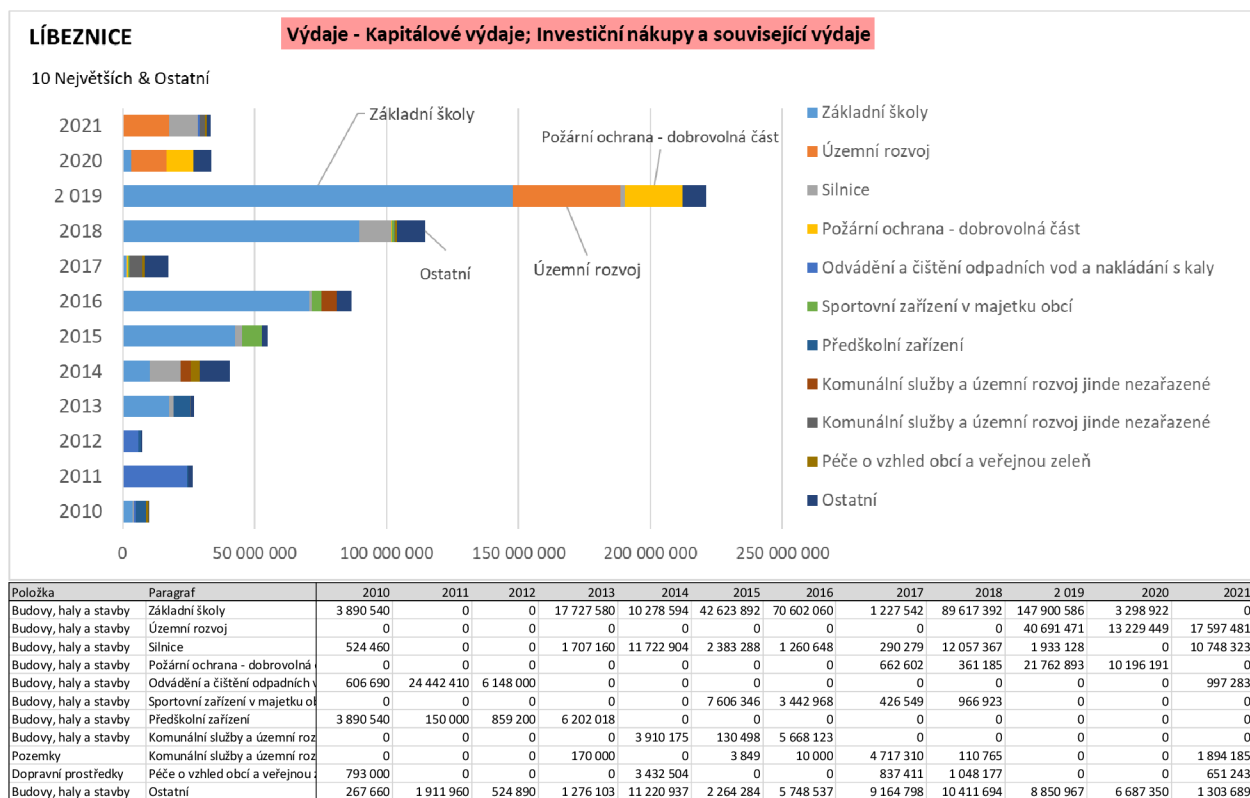
Obec Líbeznice

Graf 14 Přijaté transfery obce Líbeznice v období 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Graf 15 Kapitálové výdaje obce Líbeznice v období 2010-2021

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Obec Líbeznice vykazuje dlouhodobě největší investiční transfery a nákupy. Největší investice byly do školství v letech 2015 až 2019. Jednalo se zejména o tyto tři stavby:

- Pavilon prvního stupně ZŠ a ZUŠ 2014-2015
Náklady na stavbu budovy: 43 316 264 Kč včetně DPH. Celkem 10 milionů korun do projektu vkládají okolní obce – Bašť, Měšice, Předboj a Nová Ves. Největší podíl představuje pomoc státu ve výši 30 milionů korun.
- Nástavba základní školy 2016–2017
Celkově přišla přestavba půdních prostor na 35 milionů korun. Významnou část ve výši 26 milionů korun pokryla státní dotace. Na zbývající část investice se složily obce ve spádovém obvodu školy. Samotné Líbeznice vložily do projektu nejvyšší částku 4,5 milionu korun.
- Nová škola 2018-2019
Celkové náklady na stavbu i vybavení nové školy se přiblížily 240 milionům korun. Samotná stavba vyšla na téměř 230 milionů.
Obci se podařilo získat dotace od ministerstva financí a příspěvky spádových obcí Bašť, Měšice, Předboj a Nová Ves a Bořanovice.

Ve všech případech se jedná o architektonicky oceňované stavby. Rozsah investic je zřejmý z přiloženého leteckého snímku:

Obrázek 12 Areál ZŠ, ZUŠ Líbeznice

Zdroj: Stránky obce Líbeznice (popisky přidány autorem práce)

Nesporné úspěchy v investiční politice obce svědčí o dobré práci managementu obce jak při získávání dotací, tak „vysoutěžení“ kvalitních architektů, projektantů a dodavatelů. Dlouholetý starosta obce se postupně pohyboval ve stále vyšších stupních politické vertikály (kraj, parlament). Funkci starosty zastával do prosince 2021, kdy na ni rezignoval, jelikož se stal ministrem dopravy ČR. Zůstal však členem obecní rady, což je jistě pro obec dobrá zpráva.

Největší finanční transfery obce pro financování těchto projektů pocházely z položky Investiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu. Doplnily je transfery od obcí (nejspíše spádových) a od kraje.

Obrázek 13 Fotky ZŠ a ZUŠ v Líbeznicích

Zdroj: Aktuální vlastní foto autora

A ještě jedna zajímavá investice ve sledovaném období:

- 2015–2016 Tělocvična a multifunkční společenské centrum Na Chrupavce
Investici ve výši téměř 37 milionů korun si obec mohla dovolit jedině díky dotaci Ministerstva financí ČR právě na rozšiřování kapacity základních škol. Z rozpočtu samotné obce Líbeznice plynulo na výstavbu Chrupavky přes 12 milionů korun.

Obrázek 14 Fotka tělocvičny a MSC v Líbeznicích

Zdroj: Aktuální vlastní foto autora

2.1.4 Sumární porovnání Investičních příjmů a výdajů na obyvatele sledovaných obcí za období 2010-2021

Tabulka 4 Investiční přijaté transfery Kč/na obyvatele

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Celkem
Dolní_Břežany	32 686	736	5 351	19 370	13 518	34 315	8 797	20 453	4 377	9 831	6 903	11 069	167 409
Líbeznice	3 408	9 888	373	5 313	9 510	17 330	23 417	3 660	34 180	49 880	7 038	6 330	170 326
Jirny	0	0	190	1 684	4 355	54	0	0	10 684	10 464	16 167	1 359	44 956
Zdiby	0	100	0	862	508	1 292	3 068	7 625	6 252	11 271	7 713	1 126	39 818
Klecany	0	0	3 813	5 345	5 741	4 582	2 291	533	2 659	2 932	8 756	935	37 588
Sadská	1 906	2 331	214	6 174	3 165	1 721	1 087	1 280	4 689	1 137	0	2 200	25 903

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

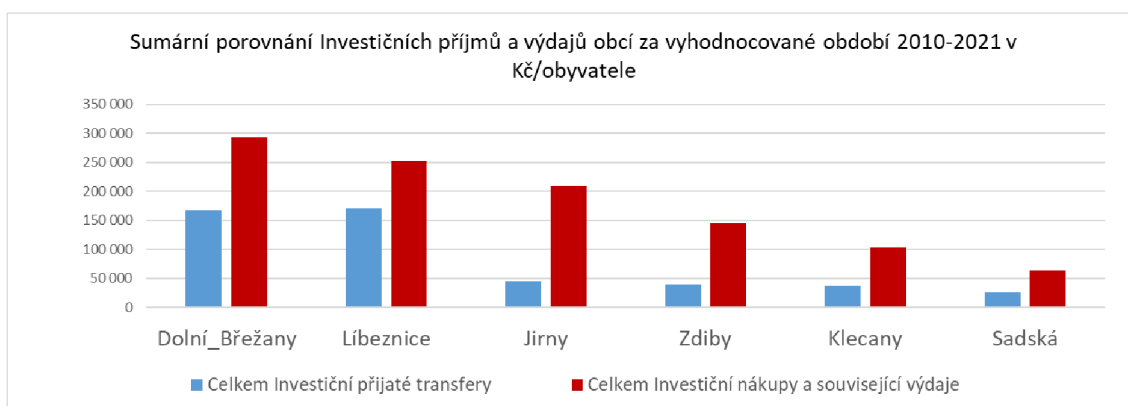
Tabulka 5 Investiční nákupy a související výdaje Kč/na obyvatele

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Celkem	% Využití dotace
Dolní_Břežany	36 613	7 272	4 730	27 338	24 890	52 192	13 051	39 570	14 328	25 123	17 189	31 045	293 341	57,1 %
Líbeznice	5 260	13 199	3 513	11 745	16 377	21 356	33 333	6 405	41 557	76 811	11 315	10 861	251 732	67,7 %
Jirny	19 544	14 679	3 026	5 546	16 949	9 057	14 425	4 981	54 017	34 414	26 911	5 174	208 723	21,5 %
Klecany	2 917	2 046	11 032	12 015	15 562	11 579	3 660	11 301	11 517	13 641	30 093	20 201	145 563	27,4 %
Zdiby	2 775	1 178	1 450	6 218	3 919	6 831	1 210	14 138	22 543	19 502	18 393	5 446	103 602	36,3 %
Sadská	3 868	2 312	638	8 367	7 857	1 767	1 533	8 582	9 083	3 646	6 835	9 476	63 965	40,5 %

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Nejlépe umějí využívat investiční dotace k investičním nákupům v obci Líbeznice (67 %) a Dolní Břežany (57 %). Ostatní obce se pohybují v rozmezí 20-40 %.

Graf 16 Sumární porovnání Investičních příjmů a výdajů obcí v letech 2010-2021

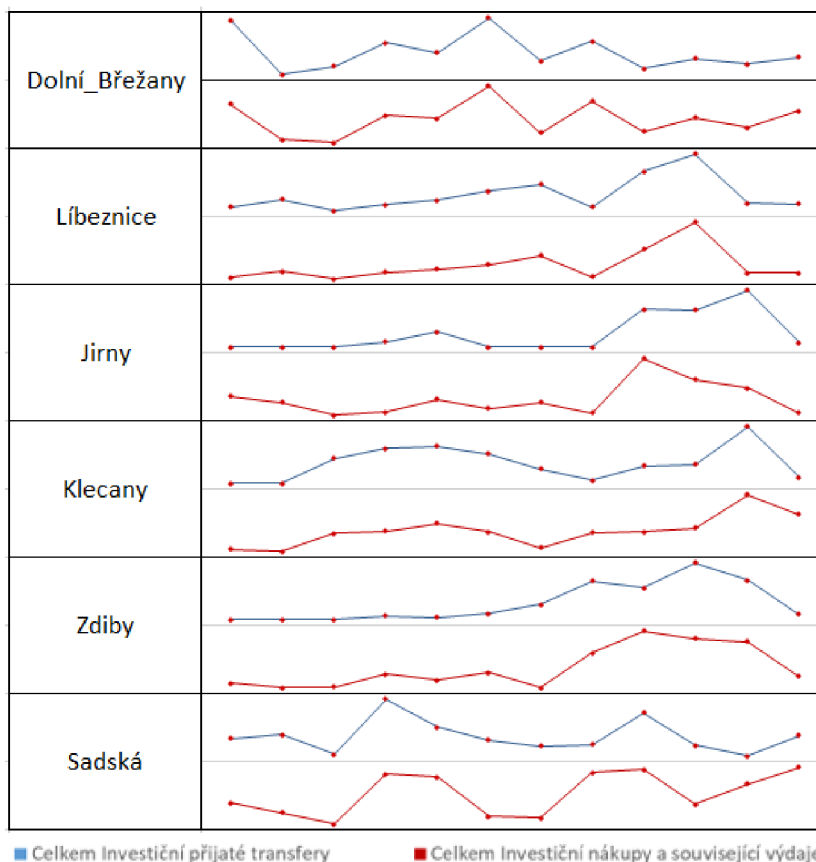
Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Z předchozích tabulek lze provést avizované posouzení investic v obci Sadská v souvislosti se stagnací růstu počtu obyvatel:

Z porovnání je zřejmé, že obec Sadská je na posledním místě jak v investičních příjmech, tak v investičních nákupech. Je to tedy zřejmě jeden z faktorů stagnace růstu počtu obyvatel této obce.

Největší celkové investiční příjmy a výdaje mají dlouhodobě tradičně obce Dolní Břežany a Líbeznice. Obec Zdiby je v dlouhodobém hledisku srovnatelná se sousedním městem Klecany, investiční výdaje měla dokonce celkově vyšší.

Tabulka 6 Vývoj investičních příjmů a výdajů v letech 2010-2021- po letech

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Monitor státní pokladna

Z tabulky lze vypožorovat, že sledované investiční příjmy skutečně prakticky kopírují investiční nákupy.

2.1.5 Kumulace mandátů v komunální politice

K této problematice nemám sám dostatek dat a informací ke komparaci, proto jsem provedl vyhledání zmíněné problematiky na internetu. Dále uvádím některé vyhledané názory.

Podle brněnského politologa Michala Pinka u kumulace funkcí hraje roli to, zda je politik ve vedení, nebo v opozici. Obecně by podle něj mělo platit, že neslučitelný s více funkcemi na nižších úrovních je mandát v Parlamentu. „Platí to tak skoro ve většině evropských zemí. Kumulace mandátů může vést ke střetu zájmů. Z předchozích výzkumů je také známo, že účast v krajské vládě vede k nasměrování volných krajských financí do domovské obce, kde se politik snaží posílit své šance na znovuzvolení. I to je v některých, převážně anglosaských zemích nezákonné.

(Zdroj: web Seznam zprávy, článek Starosta, zastupitel a senátor. Zastupitelé kumulují i několik funkcí, 2020)

Je česká demokracie v krizi, nebo si už za necelých třicet let vybudovala kvalitu, jako mají západní země? Odpověď tři roky hledali v rozsáhlém výzkumu politologové z Masarykovy

univerzity. „Příliš se už nelišíme od západní Evropy, ale v několika oblastech jsme na tom špatně. Problém představuje zejména kumulace mandátů,“ tvrdí politolog Michal Pink, který se na výzkumu podílel.

(Zdroj: web idnes, článek Kumulace funkcí je cesta do pekel, politika degeneruje, tvrdí politolog, 2018)

Ještě uvádím výběr ze zajímavého rozhovoru starosty Líbeznic pro web E15 noviny z roku 2012:

* E15 otázka: Jaký je vlastně rozpočet Líbeznic?

Kolem 25 milionů korun. A řeknu vám jeden z hlavních důvodů, proč mám velký zájem na rozpočtovém určení daní. Obce naší velikosti si mohou nechat zdát o něčem takovém, čemu se říká investiční rozhodování. Dostávají z daní tak malou částku, že to sotva stačí na úhradu mandatorních výdajů. Hospodaření je opravdu velmi úsporné. A přesto není možné, aby obec uplatnila vlastní rozhodování na základě znalostí lokálních poměrů. O investici totiž rozhoduje dotace. Když obec získá dotaci na druhořadý projekt, tak jej prostě zrealizuje, protože nic jiného zrealizovat nemůže. Bez pomoci krajských, státních nebo evropských peněz se prostě neinvestuje. Takže leštíme kliky nejrůznějších institucí a je to často aktivita na hranici lidské důstojnosti.

Z uvedených citací vyvozují, že jde o citlivou a živou problematiku, která se v blízké budoucnosti bude ještě řešit na úrovni parlamentu.

Obec Zdiby

2.2 Charakteristika obce Zdiby

Obec Zdiby se geograficky nachází přibližně 9 km severně od hlavního města Prahy. Sousedí s pražskou městskou částí Dolní Chabry. Obec je z administrativního hlediska součástí Středočeského kraje, okresu Praha – východ. Obec je součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Brandýs nad Labem – Stará Boleslav. Dále je součástí obce s pověřeným úřadem Odolena Voda. Stavební úřad má sídlo v sousedním městě Klecany.

Správní území obce se skládá ze tří katastrálních území, kterými jsou

- 1) Zdiby
- 2) Přemyšlení
- 3) Brnky s chatovou osadou Holosmetky

Každé toto katastrální území je také i místní částí, kromě katastrálního území Zdiby, kde se dále nachází ještě místní část Veltěž. Rozloha obce zaujímá 995,51 hektarů. V tabulce můžeme pozorovat, že na území obce se většinou nachází zemědělská půda, tvořená nejvíce půdou ornou.

Tabulka 7 Využití pozemků na území obce Zdiby

Druh pozemku	Celková rozloha k 31.12.2020 v (ha)
Zemědělská půda	737,91
Orná půda	523,6
Chmelnice	0
Vinice	0
Zahrada	192,72
Ovocný sad	10,13
Trvalý travní porost	11,46
Nezemědělská půda	257,6
Lesní pozemek	87,25
Vodní plocha	18,05
Zastavěná plocha a nádvoří	39,55
Ostatní plocha	112,75
Celková výměra	995,51

Zdroj: vlastní zpracování autora dle ČSÚ (data ke dni 31.12.2020)

V obci funguje základní a mateřská škola. Základní škola zajišťuje výuku od první do páté třídy. Kapacita mateřské školy je 125 dětí a kapacita základní školy je 300 žáků.

Vzhledem k demografickému růstu v obci Zdiby i v okolí však vzniká problém s umístěním žáků do základní školy. Současná škola těmto vzrůstajícím požadavkům nevyhovuje z kapacitních ani provozních důvodů. Obec Zdiby vyhradila pozemky vhodné pro výstavbu nové základní školy. Výhodou zvolených pozemků pro přístavbu je těsné sousedství se stávající základní školou pro první stupeň. (rozhovor ze dne 18.6. 2021)

Na tento projekt byla zpracována studie proveditelnosti, na kterou obec získala dotovanou částku 240 000 Kč ze Středočeského kraje. Plánovaná realizace projektu je do konce roku 2022.

Dále na tento projekt byla získána dotace na projektovou dokumentaci pro II. Stupeň ZŠ, ve výši 840 000 Kč, rovněž z kraje.

V obci je od roku 2006 zřízena obecní policie, která v rámci celostátní policejní organizace spadá do obvodního oddělení Odolena Voda. Více než 100 let zde působí sbor dobrovolných hasičů. Od roku 2015 sídlí v zrekonstruované budově hasičské zbrojnice vedle OÚ. Výdaje na Rekonstrukci byly cca 3 000 000 Kč.

2.3 Ekonomické subjekty a trh práce v obci

Na území obce působí řada ekonomických subjektů, situovaných především ve východní části obce. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří Auto Kelly a.s., Hyundai Praha Domanský s.r.o., Lidl Česká republika v.o.s., PURTEX s.r.o.

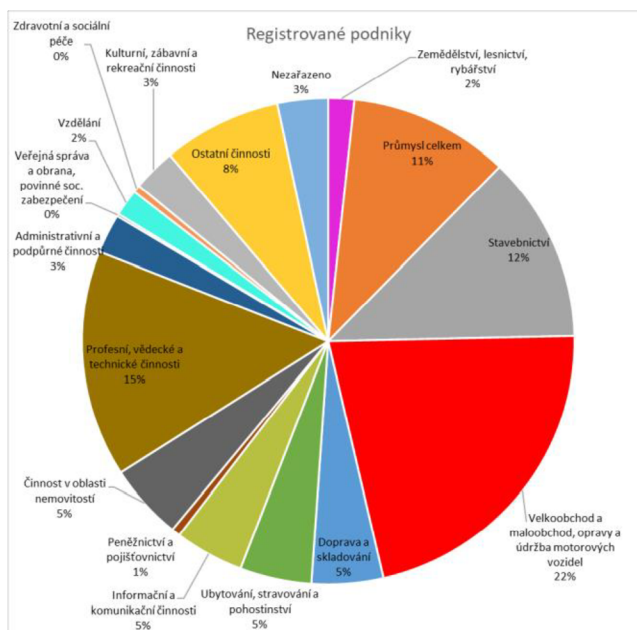
V následující tabulce a grafu na další straně můžeme vyzorovat, že na území obce se nejvíce vyskytují (22 %) podnikatelské subjekty v oblasti služeb velkoobchod a maloobchod společně s autoservisy. K 31. 12. 2019 bylo na území obce evidováno 23 nezaměstnaných osob a 276 volných pracovních míst. Řada lidí dojíždí do blízké Prahy.

Tabulka 8 Struktura podnikatelských subjektů podle oboru činnosti

Období 31.12.2020	Registrované podniky	Procento
Celkem	1233	100%
Zemědělství, lesnictví, rybářství	21	2%
Průmysl celkem	130	11%
Stavebnictví	153	12%
Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	268	22%
Doprava a skladování	58	5%
Ubytování, stravování a pohostinství	58	5%
Informační a komunikační činnosti	56	5%
Peněžnictví a pojišťovnictví	7	1%
Činnost v oblasti nemovitostí	62	5%
Profesní, vědecké a technické činnosti	186	15%
Administrativní a podpůrné činnosti	32	3%
Veřejná správa a obrana, povinné soc. zabezpečení	2	0%
Vzdělání	22	2%
Zdravotní a sociální péče	6	0%
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	35	3%
Ostatní činnosti	96	8%
Nezařazeno	41	3%

Zdroj: vlastní zpracování autora dle ČSÚ (data ke dni 31.12.2020)

Graf 17 Rozložení podniků v obci v procentech

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle ČSÚ (data ke dni 31.12.2020)

2.4 Zdravotnictví a sociální oblast

V obci se nachází ordinace praktické lékařky, chybí zde však ordinace praktického lékaře pro děti a dorost a ordinace zubního lékaře. Na území obce má výjezdovou základnu Zdravotnická záchranná služba Středočeského kraje. Obec nedisponuje svým domem pro seniory. Sociální služby jsou na území obce jsou proto zajišťovány zprostředkovaně, zejména Farní charitou Neratovice a společností Antonia Services s.r.o. Dále je pro místní seniory zřízena služba senior taxi – odvoz k lékaři či na nákupy.

Rada obce Zdiby schválila poskytnutí jednorázového finančního daru seniorům, kteří dovršili určitý věk (kategorie 77 let a 90 let). K 31.12.2021 bylo v obci Zdiby evidováno 107 seniorů, kteří dovršili věk 77 let a 7 seniorů, kteří dovršili věk 90 let.

2.5 Technická infrastruktura

Území obce je vybaveno vodovodem, kanalizací, rozvodem plynu a veřejným osvětlením (rozhovor se starostkou z 18. 6. 2021). Kvalitně občansky vybavené jsou místní části Zdiby, Veltěž a Přemyslení. Na rozvíjejícím se území místní části Brnky a na Zlatém kopci došlo k rozšíření kanalizační sítě. Celá kanalizační síť je v majetku obce. Obec vlastní čistírnu odpadních vod, jejíž kapacita musela být navýšena v důsledku developerských projektů a s tím souvisejícího růstu počtu obyvatel obce.

2.6 Dopravní infrastruktura a obslužnost

Základem veřejné dopravy v obci jsou dvě linky pražské integrované autobusové dopravy, které spojují obec s pražskou linkou metra C Kobylisy. Na tyto spoje navazuje místní spoj HOBR EXPRESS, který sváží obyvatele do odlehlejších lokalit Brnek, chatové osady Holosmetky a na Zlatý kopec. (rozhovor se starostkou z 18. 6. 2021)

Většina obyvatel využívá hlavně pro dojíždění za prací osobní automobil, provoz v obci tak stále narůstá. Zdíby spravují celkem 73 km místních komunikací, většinou v solidním stavu.

Východní část katastru obce protíná dálnice D8, která vede z Prahy, směrem na Ústí nad Labem až do Německa. Obec je tedy díky své blízkosti hlavnímu městu Prahy a návaznosti na dálnici vhodným strategickým místem pro řadu rozměrných skladových areálů. Výstavba velkých areálů je však v přímém rozporu s místním rozvojem obce, jelikož by vedla ke zvýšení dopravní zátěže, zejména navýšením kamionové dopravy.

2.7 Kulturní a spolkový život v obci

Kulturní a spolkový život v obci je rozmanitý. Ve Zdíbech funguje tělovýchovná jednota Sokol Veltěž, která sídlí v sokolovně ve Veltěži která je hlavním kulturním centrem obce. Tamní sokolovnu využívají také další spolky i samotná obec, která v sokolovně pořádá různé diskuse s občany. V obci je knihovna, která bude po 42 letech rekonstruována, bude zde vytvořeno nové komunitní centrum, na které obec obdržela dotace z IROP v částce 2 238 551 Kč. Předpokládaný termín ukončení realizace projektu je do 31. 6. 2022.

V obci funguje spolek Kaštánek, který pořádá akce pro děti a jejich rodiče. Dalšími oblíbenými spolky v obci jsou myslivecký spolek Zdíby-Klecany, Český svaz včelařů, či Dobrovolný hasičský sbor. V posledních letech v obci došlo k obnově tradičních zvyklostí jako je například masopust a podobné obyčeje.

Obci na činnosti místních spolků záleží, proto je dle svých možností pravidelně podporuje z rozpočtu. V následující tabulce jsou uvedeny finanční dary spolkům.

Tabulka 9 Finanční dary a podpora spolků obce Zdíby na rok 2022

Název příjemce	Výše příspěvku
Český svaz včelařů z.s.	20 000 Kč
AktivKid z.s.	50 000 Kč
Kaštánek Zdíby z.s.	40 000 Kč
Myslivecký spolek Zdíby-Klecany	25 000 Kč
TJ Sokol Veltěž	300 000 Kč
Klub biatlonu Klecany p.s.	50 000 Kč
Linka bezpečí z.s.	10 000 Kč
SH ČMS Sbor dobrovolných hasičů Zdíby	50 000 Kč
Celkem	545 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Zdibský zpravodaj č. 1/2022, str. 6

V obci vznikly spolky proti výstavbě skladových hal. Proti výstavbě se postavily spolky Otevřeno o 106, Vize 21 a občanská iniciativa. Proti výstavbě hal se postavily i spolky ze sousedních obcí.

2.8 Orgány obce a rozhodovací rozpočtový proces v obci Zdiby

Informace z konzultace se starostkou ze dne 17. 2. 2022. Proces schvalování rozpočtu lze rozdělit na čtyři kroky.

- 1.) Při navrhování rozpočtu správce rozpočtu – hlavní účetní vyhodnocují hospodaření obce za předchozí rok, příkazce operací je starostka. Dále společně připravují návrh rozpočtu na další rok. Prodiskutovaný rozpočet uzavírají pověřené osoby, kterými jsou správce rozpočtu a vedení obce. Navržený rozpočet je předkládán společně s důvodovou zprávou, ve které jsou informace o celkových předpokládaných příjmech a výdajích, případně výši schodku, způsobu jeho krytí a další doporučení radě obce.
- 2.) Rada obce Zdiby (pětičlenná) bere na vědomí informace a doporučení uvedená v důvodové zprávě. Projednává daný návrh, připravuje a navrhuje zastupitelstvu obce schválit tento rozpočet. Dále předkládá návrh rozpočtu poradnímu orgánu zastupitelstva finančnímu výboru.
- 3.) Finanční výbor obce (trojčlenný) projednává návrh rozpočtu na další rok. Konstatuje navrhovanou příjmovou a výdajovou stranu rozpočtu. Porovnává je s minulým obdobím, zda došlo k navýšení nebo poklesu. Diskutuje se nad jednotlivými body, nejistotami z makroekonomického hlediska, zahrnují se i možná rizika. Finanční výbor dále doporučuje zastupitelstvu obce předložený návrh rozpočtu na daný rok schválit. V obci je zřízen kontrolní výbor (trojčlenný).
- 4.) Zastupitelstvo obce Zdiby (patnáctičlenné) bere na vědomí veškerá doporučení a rady obce i finančního výboru, projednává, konstatuje návrh rozpočtu, jeho podobu, zda se jedná o schodkový, přebytkový či vyrovnaný. V důvodové zprávě odůvodňuje, proč je rozpočet schodkový – například díky navýšení investičních výdajů obce Zdiby do určitých oblastí. Zastupitelstvu obce je dle § 84 odstavce 2 písmene b) zákona o obcích, vyhrazeno schvalování rozpočtu obce do konce roku. Rozpočet v obci Zdiby se schvaluje na třídy, které jsou závazné. Obec většinou neschvaluje rozpočet na jednotlivé paragrafy, je to složitější proces. V návrhu rozpočtu jsou vždy uvedeny závazné ukazatele rozpočtu, kterými se musí obec povinně řídit, nelze je překročit, pokud se překročí dochází k rozpočtovému opatření, které hýbe se schváleným rozpočtem, je potřeba úprava rozpočet zastupitelstvem. V obci Zdiby se v průměru konají dvě rozpočtová opatření. Zastupitelstvo obce v pověřovací doložce ke konci roku pověřuje k případnému přijetí a provedení rozpočtových opatření starostku ke korekcím rozpočtu v jeho příjmových a výdajových částech. Jedenkrát za rok kontroluje činnost auditor z kraje.

2.9 Dotace v obci Zdiby a dotační systém

Pohled na dotace a dotační systém v obci Zdiby, který byl vytvořen na základě rozhovoru se starostkou ze dne 17. 2. 2022.

Dotace vyžadují strategický dokument. Je důležité mít program rozvoje obce. U dotací se doplňují strategické cíle v programu rozvoje pro poskytnutí (získání) dotace. Obec Zdiby tvoří dotazníková šetření pro občany, ptá se, co by lidé chtěli v obci změnit. Bohužel se mění vypisované, dotační tituly, které se v daný okamžik podporují, tím dochází k předsazování jednotlivých projektů v obci. Jednotlivé projekty se tedy nechávají

rozdělané, jelikož se mění vypisované dotační tituly, dochází k přesouvání priorit realizace projektů z hlediska dotací, proto obec Zdiby zpracovává projekty do zásoby.

Pohled na dotační systém ČR dle starostky je následující. Pro obec je složitější získat dotaci, jelikož obec Zdiby má více jak 3 000 obyvatel a většina dotačních titulů je vypisována pro menší obce. Na obec Zdiby je dle dotačního systému nahlíženo již jako na město. Pro dotace je potřeba zpracovat mnoho dokumentů a posudků, se kterými je spojena zdlouhavá administrativa. Například pro získání dotace z oblasti dopravy je potřeba doložit dopravní intenzity v daném úseku. Po získání dotace a uplatnění je potřeba dokládat monitorovací zprávy.

Podle starostky by bylo optimálním řešením této situace zrušení systému dotací, spojené s předsazováním jednotlivých projektů v rámci obce. Obec by tak získávala přímé finanční prostředky od státu na základě předem stanoveného klíče, například podle počtu obyvatel či kategorie rozvoje regionu. Docházelo by k systematické přípravě investic pro vlastní rozvoj, bez závislosti na vypsaný dotační titul. Tímto krokem by došlo ke zrychlení celého administrativního procesu ke snížení finančních nákladů na administrativní úkony, zkrácení doby realizace investic.

Zhodnocení a závěr

Bakalářská práce měla dle zadání stanovené tři cíle. První z nich byl charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce. Obec Zdiby se potýká s nárůstem počtu obyvatel díky své výhodné poloze. Většina aktivně pracujících obyvatel dojíždí za prací do blízké Prahy. Tímto vlivem se však mění způsob života od venkovského k městskému (urbánnímu), který bývá typický anonymitou sociálních vztahů. Obec tak hlavně tvoří obytnou funkci. V obcích okolo Prahy se tedy střetává uspěchanost městského způsobu života s cyklickým (tradičním) způsobem života. Obec Zdiby se snaží tomuto vzrůstajícímu trendu zabránit. Obec dle svých rozpočtových možností pravidelně podporuje činnost spolků a zájmových skupin. Ve Zdibech je řada zájmových spolků, které za mého dětství nebyly. Obec se snaží zapojit obyvatele do kulturního dění v obci.

Druhým cílem práce bylo porovnání hospodaření municipalit v okolí Prahy ve Středočeském kraji. Na základě dílčích výsledků je možné vyvodit tyto závěry.

Obce Líbeznice a Dolní Břežany, využívají dlouhodobě dotační systém efektivněji než ostatní obce. To jim umožňuje financovat velké investiční projekty s vysokou kvalitou již od architektonického návrhu (Líbeznice). Ostatní obce jsou v sumárním porovnání investičních příjmů na obyvatele za sledované období 2010-2021 velmi vyrovnané a každá získala pouhých cca 25 % investičních prostředků v porovnání s objemem příjmů Líbeznice či Dolních Břežan. Investiční výdaje na obyvatele v těchto obcích již nejsou vyrovnané. Obce musí, některá více, některá méně, tyto investice doplňovat z jiných zdrojů.

S odstupem za prvními dvěma obcemi jsou Jirny a následují Zdiby, srovnatelné se sousedními Klecany. Na posledním místě je obec Sadská. Tato skutečnost se ukazuje jako jeden z možných faktorů stagnace růstu počtu obyvatel v Sadské.

Třetím cílem byla charakteristika rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozpočtu, rozvoje a dotací. V rámci diskuze o problematice dotací v obci Zdiby a dotačním systému, se podařilo získat názor starostky na řešení této situace a tím byla zodpovězena i průzkumová otázka. Obec Zdiby má více než 3 000 obyvatel a většina dotačních titulů je vypisována pro menší obce. Na obec Zdiby je dle dotačního systému nahlíženo již jako na město. Pro takovou obec je tak složitější získat dotaci. Během roku se mění vypisované dotační programy, dochází tak k předsazování jednotlivých projektů v rámci obce. Pro obec by bylo efektivnější zrušení systému dotací. Optimálním řešením této problematiky by byl zisk přímých finančních prostředků od státu na základě předem stanoveného klíče, například podle počtu obyvatel nebo kategorie rozvoje regionů.

Co se týká otázky kumulace mandátů v komunální politice, myslím, že jde o citlivou a živou problematiku, která se v blízké budoucnosti bude ještě řešit na úrovni parlamentu.

Závěrem lze říci, že sledovaná obec Zdiby vykazuje zdravé hospodaření, objem investic zejména do infrastruktury a školství v posledních letech stále stoupá. V porovnání se sousedním městem Klecany není v hodnocení horší. To znamená, že obec správně reaguje na nové požadavky, které souvisejí zejména s polohou „první obec za Prahou“. Za sebe musím říci, že se mi ve Zdibech hezky žije.

Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009, 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. 176 s. ISBN 978-80-87197-00-4.

ČMEJREK, Jaroslav. a kol. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Praha: Kernberg Publishing, 2009. 133 s. ISBN 978-80-87168-10-3.

HRABALOVÁ, Simona. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 99 s. ISBN 80-210-3356-8.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde Praha, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů: příručky pro praxi a studium veřejné správy*. Praha: Orac, 2000, 190 s. ISBN 80-86199-23-1.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. akt. a roz. vyd. Praha: Aspi, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodarení a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe* 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing 2015. 288 s. ISBN 978-80-5608-0.

SWIANIEWICZ, Pawel. (2014) *An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe*, *Local Government Studies*, 40:2, 292-311, DOI: 10.1080/03003930.2013.807807

Firemní literatura

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha, *BROŽURA Rozvojové možnosti obcí*. 2010. 48 s.

KUTSCHERAUER, Alois. *Analýza dat v regionalistice -socioekonomické analýzy a prognózy na podporu regionálního rozvoje -2. doplněné vydání*. Ostrava: Vysoká škola báňská -technická univerzita Ostrava. 2014. 141 s.

Zdroje z obce Zdiby

KOMÁREK, Marek, BENEŠ, Luděk. *Program rozvoje obce Zdiby pro období 2020-2027*. 2020. 55 s.

U S N E S E N Í Rady obce Zdiby číslo 300/50/2021 ze dne 5.11.2021
U S N E S E N Í Rady obce Zdiby Číslo 305/52/2021 ze dne 26.11.2021
U S N E S E N Í Zastupitelstva obce Zdiby Číslo 152/15/2021 ze dne 16.12.2021
U S N E S E N Í Zastupitelstva obce Zdiby Číslo 153/15/2021 ze dne 16.12.2021
U S N E S E N Í Rady obce Zdiby Číslo 317/54/2022 ze dne 28.1.2022
Zdíbský zpravodaj 1/2022
Zdíbský zpravodaj 5/2021
Zdíbský zpravodaj 4/2021
Zdíbský zpravodaj 3/2021
Zdíbský zpravodaj 2/2021
Zdíbský zpravodaj 1/2021
Zdíbský zpravodaj 3/2020
Zdíbský zpravodaj 2/2019

Zdroje z ostatních obcí

Líbeznický zpravodaj 4/2019
Líbeznický zpravodaj 1/2019
Sadské noviny 9/2020

Oficiální dokument

Česko*. Listina základních práv a svobod – LZPS
Česko*. Ústava České republiky – článek 101
Česko*. Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích § 1, § 16, § 18, § 21, § 68, § 84, dále Hlava II. a III.
Česko*. Zákona č. 172/1991 Sb. o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí
Česko*. Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
Česko*. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní
Česko*. Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
Česko*. Zákon č. 314/2002 Sb. o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností

---

*Pozn. V pozici primární odpovědnosti je v záznamu uvedeno jméno země (působnost zákona)

Webové stránky a příspěvky na webových stránkách

Informační portál ministerstva financí [online]. Dostupné na WWW:

<https://monitor.statnipokladna.cz/>

Český statistický úřad [online]. Dostupné na WWW: <https://www.czso.cz/>

Obec Zdiby [online]. Dostupné na WWW: <https://www.obeczdiby.cz/>

Obec Líbeznice [online]. Dostupné na WWW: <https://www.libeznice.cz/>

Obec Dolní Břežany [online]. Dostupné na WWW: <https://www.dolnibrezany.cz/>
Město Klecany [online]. Dostupné na WWW: <https://www.mu-klecany.cz/web/cs/titulni>
Město Jirny [online]. Dostupné na WWW: <https://www.jirny.cz/>
Město Sadská [online]. Dostupné na WWW: <https://www.mesto-sadska.cz/>
SEZNAM ZPRÁVY, *Starosta, zastupitel a senátor. Zastupitelé kumulují i několik funkcí*, [online]. [cit. 2020-10-16] Dostupné z WWW: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/starosta-zastupitel-a-senator-zastupitele-kumuluji-i-nekolik-funkci-124644>
IDNES, *Kumulace funkcí je cesta do pekel, politika degeneruje, tvrdí politolog* [online]. [cit. 2018-02-23] Dostupné z WWW: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/michal-pink-politolog-cesta-do-pekul-kumulace-funkce-vyzkum-brno.A180215_144613_domaci_vitm
E15, *Malé obce si mohou nechat zdát o investičním rozhodování* [online]. [cit. 2012-01-16] Dostupné z WWW: <https://www.e15.cz/rozhovory/martin-kupka-male-obce-si-mohou-nechat-zdat-o-investicnim-rozhodovani-734328>

Přílohy

Otázky k rozhovoru ze dne 18. 6. 2021 (se starostkou obce Zdiby JUDr. Evou Slavíkovou)

1. Jaká je dopravní a technická infrastruktura v obci?
2. Jak se obec staví k velkoplošným halovým areálům? Je pro či proti výstavbě?
3. Jaké byly uskutečněny projekty v obci? Jak dlouho trvala realizace vybraných projektů?
4. Na jakých projektech se v současné době v obci pracuje?
5. Územní a strategické plánování obce?
6. Zdravotnictví, sociální péče a školství v obci?

Otázky k rozhovoru ze dne 17. 2. 2022 (se starostkou obce Zdiby JUDr. Evou Slavíkovou)

7. Jak se sestavuje rozpočet v obci Zdiby? Kdo projednává a kdo schvaluje dále proces sestavování rozpočtu.
8. Jak vznikají investice v obci, kdo přichází s návrhy na investice v obci?
9. Jak obec získává dotace, je těžké pro ni získat dotaci?
10. Jaké dokumenty jsou vyžadovány pro získání dotace?
11. Hodnocení dotačního systému v ČR dle starostky, jak funguje, případný jiný návrh místo dotací, silné a slabé stránky dotací?
12. Nachází se v obci nějaké spolky, jejich činnost, podpora ze strany obce?